

Cinkarnar

Poštšina plačana pri PTT enoti Celje

110 let Cinkarne

Le redko prebiramo vesti, da neka delovna organizacija praznuje 110. jubilej. To častitljivo starost je v letošnjem letu dosegla Cinkarna, ki je iz relativno majhne topilnice prerasla v pomembno metalurško, kemično in grafično industrijo, ter s približno 2300 zaposlenimi močno vpliva tudi na gospodarski utrip ne le občine Celje, ampak mnogo širše.

Velikokrat je bila ta delovna organizacija pred dilemo, da ukinе svojo proizvodnjo, toda vedno je zmagal zdrav razum, in namesto do ukinitve je prišlo do ustvarjanja novih delovnih zmag, kar je bilo še posebej očitno po drugi svetovni vojni.

Ob praznovanju tako visokega jubileja pa ne gre naštevati uspehe in probleme, pač pa vlogo delavca, Cinkarnarja, od katerega je bil v bistvu odvisen razvoj delovne organizacije. V težkih in

PROGRAM PRIREDITEV V POČASTITEV 110-LETNICE CINKARNE CELJE OD 5. DO 17. SEPTEMBRA 1983

PETEK	2. 9. ob 11 00 uri	Novinarska konferenca
TOREK	6. 9. ob 13.00 uri	Otvoritev razstave fotokrožka LT-zgodovinski pregled Cinkarne in razstava ročnih del v jedilnici
PETEK	9. 9. ob 14.00	Taktična vaja gasilskega društva na objektih v Kemiji
PONEDELJEK	12. 9. ob 13.00	Otvoritev računalnika v AOP
TOREK	13. 9. ob 15.00	Otvoritev nove hale Vzdrževanja
SREDA	14. 9. ob 9.00	Športno tekmovanje v malem nogometu na igrišču tehnične srednje šole
ČETRTEK	15. 9. ob 12.00	Oddaja v živo »110 LET CINKARNE CELJE« na radiu Celje
PETEK	16. 9. ob 10.00	Ogled pregrade Bukovžlak
SOBOTA	17. 9. ob 10.00	Svečana seja DS DO v Narodnem domu
		Srečanje kolektiva, družabne igre, smučarski skoki na Gričku.

zahtevnih delovnih pogojev je leta 1873 zgradil tovarno za pridobivanje cinka v Celju. Tovarna je pričela obratovati z dvema destilacijskima pečema. V obdobju 1886-1888 je bila proizvodnja na teh napravah skromna. V letu 1911-1912 je bil zgrajen še obrat za proizvodnjo žveplene kisline skupaj s pražarno za praženje cinkove rude. Obrat aglomeracije pa je bil dograjen šele leta 1930. Poleg Cinkarne so v bližini tovarne pričeli graditi tudi kemično tovarno. Njen začetek sega v leto 1925.

Razvoj obeh podjetij je bil počasen, le obdobje med leti 1930-1940 je bilo investicijsko precej razgibano. Tako je bil leta 1930

tovrstnih problemov.

Spoznanje, da je le delo tisto, ki omogoča zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb, omogoča v kolektivu tudi naravno selekcijo tistih posameznikov, ki tega nocoje doumeti. Prežeti s temi spoznanji smo lahko ponosni na ustvarjene rezultate, z optimizmom pa tudi zremo v bodočnost, saj klene delavske misli in dejanja nujno vodijo naprej k boljšemu jutri.

S prepričanjem, da bomo še krepili našo enotnost in razvijali pripadnost delu in Cinkarni, čestitamo vsem, ki ste prispevali k stalni krepitvi materialnih in drugih vrednosti naše delovne organizacije.

Leopold Slapnik

Kratek zgodovinski razvoj

Kako je nastajala Cinkarna

Z odlokom avstrijske vlade so leta 1873 zgradili tovarno za pridobivanje cinka v Celju. Tovarna je pričela obratovati z dvema destilacijskima pečema. V obdobju 1886-1888 je bila proizvodnja na teh napravah skromna. V letu 1911-1912 je bil zgrajen še obrat za proizvodnjo žveplene kisline skupaj s pražarno za praženje cinkove rude. Obrat aglomeracije pa je bil dograjen šele leta 1930. Poleg Cinkarne so v bližini tovarne pričeli graditi tudi kemično tovarno. Njen začetek sega v leto 1925.

Razvoj obeh podjetij je bil počasen, le obdobje med leti 1930-1940 je bilo investicijsko precej razgibano. Tako je bil leta 1930

zgrajen obrat cinkovega oksida, leta 1935 obrat litopona, leta 1936-37 obrat modre galice, leta 1939 obrat ultramarina.

Po osvoboditvi je bilo potrebno začeti skoraj znova, saj so bili obrati močno izrabljeni, skoraj bi lahko rekli izčrpani. Kemična tovarna se je ponovno oddvojila od Cinkarne, priključil se je obrat superfosfata. To so bili težki časi za vse, toda delavci so, čeprav skoraj brez vsega, v kratkem usposobili obrate in proizvodnja je precej hitro naraščala. Pogoji gospodarjenja so se bistveno spremenili, pa tudi potrebe po izdelkih so v novi Jugoslaviji naraščale iz dneva v dan.

6. septembra 1950 je cinkarni-

ški kolektiv izvolil svoj prvi delavski svet in upravni odbor, delavci so prevzeli tovarno v lastno upravljanje. Tako so se uresničile večstoletne težnje delavcev tudi v našem podjetju. Podjetje se je širilo in razvijalo še hitreje.

Hitro vsebinsko rast samoupravnih odnosov v podjetju so pogojevali še zlasti naslednji elementi: tradicionalen delavski razred z močnim naprednim političnim delavskim centrom, ki je ob organizirani pomoči vseh subjektivnih sil posebno pa še Zveze komunistov resnično usmerjal in obvladoval vse tokove medsebojnih odnosov ter krepil notranjo enotnost in solidarnost.

Kolektiv Cinkarne Celje pa je skozi vsa obdobja bistveno vplival tudi na razvoj in krepitev delavskega gibanja v Celju pa tudi širše družbeno politične skupnosti. S svojo številčnostjo in tradicionalnim delavskim okoljem je marsikdaj sodeloval in sodeloval razvoj celjske občine ter tako prispeval svoj delež k sedanjim rezultatom. Razvijal je medsebojne stike z drugimi delavskimi kolektivi, zlasti še z delovnimi kolektivi večjih sosednjih podjetij.

Leta 1953 se je Kemična tovarna ponovno združila s Cinkarno v skupno podjetje. Leta 1961 se je priključila še bivša Tovarna organskih barvil, ki je bila zgrajena leta 1949. Isto leto pa se je podjetju priključila še Kemična industrija Mozirje, ki ima svoj začetek že v letu 1896.

Sledi obdobje intenzivnejših investicij in tovarna je rasla vedno hitreje in dobivala pravo obliko sodobne tovarne. Leta 1954 je bil zgrajen obrat stolpne žveplene kisline, nova pražarna in kontaktna žveplena kislina je pričela obratovati leta 1962, novi obrat litopona leta 1963, obrat modrega bakra leta 1963, dve novi pražarni in žveplena kislina sta bili dograjeni v letu 1966-67, obrat rektifikacije cinka pa leta 1967. V tem obdobju so bili zgrajeni še obrati za proizvodnjo ronidel in cinkovih čašic, obrat za proizvodnjo žlebov in cevi in cinkove žice. Seveda so v tem času potekale še obsežne rekonstrukcije tudi v drugih obratih, predvsem v keramiki, talilnici in valjarni.

Leta 1968 pomeni pričetek razvoja sodobne grafike, ki je doživela predvsem v zadnjih letih izreden in skokovit razvoj. Istega leta je bila tudi podpisana pogodba o skupnem vlaganju s partnerjem iz DDR v obrat za proizvodnjo titanovega dioksida.

Rast podjetja pa je bila povezana s številnimi oscilacijami in težavami. Nastopale so pogoste krize v posameznih obdobjih, ki so občasno zavirale normalen

razvoj hkrati pa narekovale nove smeri nadaljnjega razvoja.

Po letu 1966 je nastopilo kritično obdobje, ki je doseglo vrhunec v letu 1970. S samoodrekanjem pa je kolektiv prebrodil krizo. To je bilo tudi obdobje izgub.

Ustaviti smo morali proizvodnjo surovega cinka z vsemi pripadajočimi obrati ter na osnovi izdelanega in osvojenega sanacijskega programa pričeli s pregrupacijo in preorientacijo celotnega podjetja.

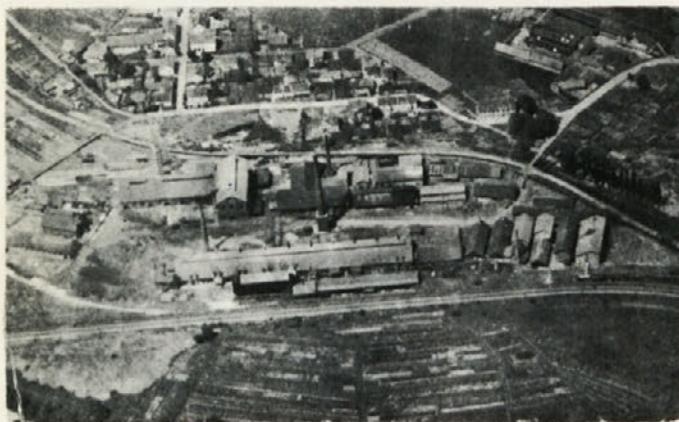
(Po zapisu F. Klingerja)

Samoupravljanje smo z ustanovitvijo temeljnih organizacij združenega dela še bolj približali delavcem.

Leta 1973 smo dogradili tovarno Titanovega dioksida skupno s partnerjem iz NDR, ki pa se je nekaj let borila s težavami. Na osnovi izgub je bilo potrebno sanirati proizvodnjo. V letu 1978 smo sprejeli še ekonomsko in ekološko sanacijo, od katere smo do danes že dobršen del njenega programa uresničili in celo dopolnili. Tako je v zadnjih letih Cinkarna prispevala veliko naporov in še več sredstev za izboljšanje ekološkega stanja v Celju.

V letu 1979 smo s sodelovanjem Zavoda za organizacijo poslovanja začeli z reorganizacijo delovne organizacije z združevanjem delovnih in poslovnih funkcij v razvoju in marketingu, ustanovitvijo tozdr skupnega pomena ter novim nagrajevanjem, ki smo ga poskušali približati nagrajevanju po delu. V tem času smo zgradili tudi tovarno offsetnih plošč iz traku, halo PTFE, valjarno, tovarno organolov in veziv ter žvepleno kislino.

V srednjeročnem planu 1981-1985 pa je poudarjena potreba po posodobitvi proizvodnih naprav ter odpravljanju ozkih grl v proizvodnji. To pa zlasti velja za razširitev proizvodnje titanovega dioksida, modernizacijo valjanja cinkove pločevine ter odpravo zastojev pri proizvodnji tiskarskih plošč za potrebe tiskarn. Nove naložbe temeljijo na uporabi domačih surovin, med katerimi predvidevamo uporabo dosedanjih industrijskih odpadkov iz lastne proizvodnje, proizvodnja pa mora v največji meri zagotavljati izvoz na konvertibilno področje.

Posnetek Cinkarne med leti 1929 in 1931 je napravljen iz letala. Leta 1945 so bombe zavezniških letal porušile barake od metalurškega vratarja pa vse do skladišča cinkovih izdelkov in cinkovega belila. Barake med keramiko in topilnico je zamenjala zgradba mehanične delavnice. Približno sredi slike je zgradba stare žveplene kisline. Na tem mestu stoji PIK. Na desni strani slike je del kemičnih obratov. Med njimi in staro žvepleno kislino vidimo v ozadju dimnik v izgradnji. Okoli tovarne vidimo še vse polno njiv.

Še imamo rezerve

V času, ko proslavljamo naš jubilej, 110-letnico ustanovitve Cinkarne, se srečujemo s številnimi težkimi gospodarskimi problemi, ki tudi naše delovne organizacije niso obšli. Danes, ko tako rekoč bijemo boj za obstanek, pomeni 110 let obstoja tudi 110 let nakopičenih izkušenj, ki nam bi morale biti v tem trenutku dobrodošle. Hkrati pa to pomeni tudi 110-letno tradicijo, od katere se velikokrat težko odlepimo, zato tudi imamo težave pri prilagajanju novim pogojem gospodarjenja, ki so bistveno težji od tistih, s katerimi smo se srečevali včeraj. Naše vsakodnevne navade zelo počasi spreminjamo. Premalo se morda še zavedamo, da bomo samo s kvalitetnejšim delom zagotovili socialno varnost slehernemu članu kolektiva.

Strukturni premiki, ki so v zadnjem času dali svoje rezultate, so bili v pretežni meri naravnani tako, da smo z bolj agresivno politiko zagotovili sebi ustrezen dohodek, nismo pa še dovolj izkoristili vseh možnosti, ki jih imamo znotraj delovne organizacije. Predvsem z boljšim izkoristkom delovnega časa, boljšim izkoristkom surovin in materiala. Običajno nismo nič kaj razpoloženi, če nas kdo opozarja, kje še imamo rezerve. Vseh naših problemov v nobenem primeru ne bomo smeli reševati s prevajanjem navzven, to je s poviševanjem cen, temveč bo treba pretežen del stabilizacije prevzeti na lastna ramena. Kakršnokoli ustvarjanje rezerv v smislu ohlapnih normativov je zaradi tega skrajno škodljivo, saj s tem dajemo potuho nera-

cionalnemu trošenju surovin in materialov.

Ena od osnovnih smeri v politiki Cinkarne je ohranitev proizvodnje na sedanjí ravni, oziroma povečanje le-te. Največja prepreka pri doseganju tega cilja je zagotavljanje potrebnih količin surovin iz domačega trga in iz uvoza. To težko nalogo smo bolj ali manj uspešno realizirali, s tem, da smo v največji možni meri izkoristili položaj, ki ga imamo kot proizvajalci baznih surovin, in nam je družba priskočila na pomoč tam, kjer smo bili sami brez moči. Vse sile smo usmerili v povečevanje izvoza, saj smo ga v primerjavi z letom 1980, ko je znašal 2,8 milijonov dolarjev, nekajkrat povečali, in to v pretežni meri na račun zmanjšanja klirinškega izvoza.

Pri zagotavljanju domačih surovin smo uporabljali vse oblike povezovanja. Posluževali smo se združevanja investicijskih sredstev, da bi s tem povečali interes dobavitelja za redne dobave. Te in še druge oblike trdnjše povezovanja v reprodukcijski verigi bomo morali negovati in razvijati še naprej, ker si bomo le na ta način lahko uspešno zagotavljali vse potrebne surovine.

Naša skupna želja je, da bi v prihodnje proslavljali še veliko takšnih jubilejev, to pa nas seveda obvezuje, da moramo še vsa odprta vprašanja razreševati hitro in učinkovito, saj je škoda dragocenega časa, ki ga zapravljamo, ko posamezniki ne kažejo dovolj interesa po skupni akciji.

Maks Bastl

Poslovanje v prvem polletju

Tako sedaj, in kako naprej?

Konec lanskega leta so mnogi napovedovali, da bo leto 1983, leto preizkušenj in odrekaj za lepšo bodočnost. Zaradi tega so bili v družbi in tudi v gospodarskih organizacijah storjeni veliki napori, da bi se preprečilo nadaljno upadanje industrijske proizvodnje, da se poveča izvoz, predvsem na konvertibilno področje, da se troši v okviru razpoložljivih sredstev, ter da se zgradijo institucionalni pogoji za premagovanje težkega gospodarskega položaja in ustvarijo perspektive za njegov izhod.

V prvi polovici leta 1983 je jugoslovansko gospodarstvo z velikimi napori, kljub izrazito velikemu pomanjkanju surovin in repromateriala, predvsem iz uvoza, obdržalo industrijsko proizvodnjo na lanskí ravni, izvoz na konvertibilno področje je povečan, čeprav je manjši od planiranega, zmanjšana je inve-

sticijska poraba kot tudi osebna poraba, predvsem osebni dohodki. Kljub temu še naprej obstajajo globoke neusklajenosti v tokovih družbene produkcije in žal se nekateri problemi še poglobljajo (upada produktivnost dela, ekonomičnost, rentabilnost oz. efikasnost gospodarjenja, izgube so vse večje,

problemi notranje nelikvidnosti se pospešeno zaostrejuje, itd.).

Z vsemi problemi našega gospodarskega trenutka, ki pestijo delovne organizacije širom dežele, smo se srečevali tudi v naši delovni organizaciji, vendar kljub temu lahko ocenjujemo, da smo z rezultati poslovanja v prvem polletju lahko zadovoljni.

Čeprav smo z njimi tako ali drugače že bili seznanjeni, vendarle še nekaj podatkov:

— V prvi polovici letošnjega leta nismo dosegli niti planiranega (-8 %) niti lanskega leta (-2,6 %) količinskega obsega proizvodnje. Vrednost proizvodnje pa je presežena, vendar v pretežni meri na račun višjih cen, delno pa je vplivala spremenjena struktura proizvodnje.

— Produktivnost dela, ki naj bi bila eden najpomembnejših kvalitativnih kazalcev poslovanja, je pod planom, prav tako je za 1 odstotek nižja tudi od dosežene produktivnosti v lanskem letu, kar je precej zaskrbljujoče. Ekonomičnost in rentabilnost oz. dohodkovnost sredstev pa sta doseženi v enaki višini kot preteklo leto.

— Dinamična stopnja rasti zaposlovanja, značilna za pretekla leta se je že lansko leto zaustavila, v letošnjem polletju pa ugotavljamo, da v Cinkarni združuje delo celo 16 delavcev manj kot v enakem obdobju lani. Žal pa ugotavljamo precej poslabšano izkoriščenost delovnega časa saj je odsotnost za 5 % večja kot v enakem obdobju lani, povečali pa so se tudi izostanki zaradi bolezni za 4 %, imamo pa tudi precejšnjo fluktuacijo kadrov.

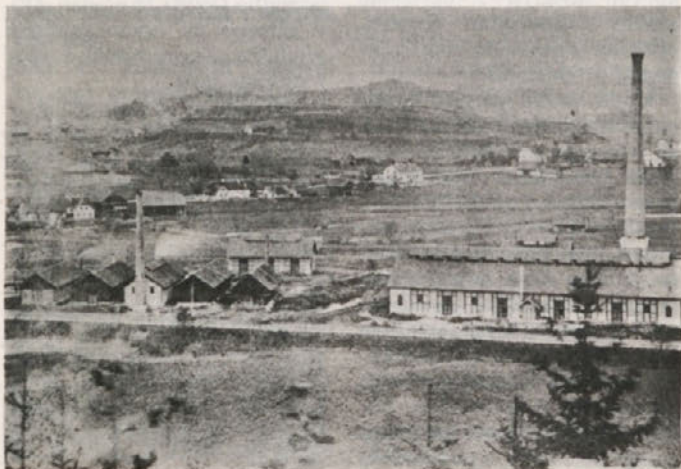
— In kako je z našimi uvoznimi rezultati?

Rezultati so ugodni, čeprav smo v prvih šestih mesecih dosegli komaj 93 odstotkov planiranega izvoza oziroma 11.348.180 dolarjev, uvoza pa 81 odstotkov od planiranega, oziroma 6.900.251

dolarjev. Razveseljivo pa je, da so bolj ugodna gibanja na konvertibilnem področju, saj smo izvoz na to področje dosegli v višini 4.080.733 dolarjev (5.000 dolarjev na delavca) oziroma 35 odstotkov več kot je usklajen plan na siseotu, ali kar 20 odstotkov več kos smo planirali. Uvozili pa smo za 5.527.262 dolarjev, kar znaša kar 28 odstotkov manj od plana oziroma 50 odstotkov manj od usklajenega plana na siseotu. Tako smo tudi pri stopnji pokritja na skupnem in konvertibilnem področju, ki znaša 73,83 odstotkov, dosegli bistveno boljše rezultate kot smo jih planirali. S tem pa smo dosegli in celo presegli rezultate pokritja v povprečju v tem obdobju, kot jih ima jugoslovansko gospodarstvo.

Tudi na področju ugotavljanja višine dohodka in njegove delitve, tako v primerjavi s planom, še bolj pa s preteklim obdobjem, imamo ugodne rezultate. Celotni prihodek smo dosegli v višini nekaj nad 4.556 milijonov din, kar je malce manj kot smo planirali in 44 odstotkov več kot smo dosegli lansko leto. Ker smo porabili 3 odstotke manj sredstev kot smo načrtovali, smo dosegli dohodek v višini nekaj nad 972 milijonov din, oziroma 6 odstotkov več od plana in 35 odstotkov več kot v enakem obdobju lani, bistveno pa so nam porasle obveznosti, predvsem za obresti, zato tudi ne dosegamo planiranega čistega dohodka, ki znaša 478 milijonov din. Ker nismo v celoti porabili vseh planiranih sredstev za osebne dohodke in drugo skupno porabo, na drugi strani pa smo nekaj več sredstev namenili za pospešeno amortizacijo, ugotavljamo dokaj visoke indekse rasti, tako pri neto kot pri bruto akumulaciji, ki znaša neto 211 in bruto 485 milijonov din.

Glede osebnega dohodka pa je potrebno reči, da so se le-ti v šestih mesecih letošnjega leta v

Keramika in topilnica - leto 1873

masi povečali za 21 odstotkov v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta. Povprečno na delavca znašajo 16.990 din oziroma 9,2 odstotka več, kot je znašalo lansko celoletno povprečje. Zaradi uveljavitve novih aktov s področja delitve osebnih dohodkov pa je povprečen osebni dohodek na delavca pri junjskem obračunu znašal 20.787 din, kar pa je kar 33 % več, kot je bilo lansko letno povprečje. Kljub visokim odstotkom pa kot delovna organizacija še nismo prekoračili družbenega dogovora.

— In kaj lahko pričakujemo do konca letošnjega leta?

V naši družbi dosedanja ukrepi tekoče ekonomske politike niso dali željenih rezultatov. Sprejeti so in še bodo številni novi ukrepi, s katerimi naj bi zaostri negativni tok našega gospodarstva. Napačno pa bi bilo, če bi tem ukrepom pripisovali tolikšno moč, kot da so edini, ki nam lahko pomagajo iz zagat, kot da bodo sami spremenili razmere na bolje. So le pogoj vsemu tistemu, kar moramo storiti, da bodo dosegli željen dolgoročen cilj — stabilno gospodarstvo.

ZATO SE MORAMO, BOLJ KOT KDAJKOLI DOSLEJ ZAVEDATI, DA SO SE GOSPODARSKE RAZMERE ZELO ZAOSTRILE, BOLJ KOT KDAJKOLI DOSLEJ SE BOMO MORALI OPRETI NA LASTNE SILE, KAJTI, ŽIVELI BOMO SAMO OD TISTEGA, KAR BOMO USTVARILI Z LASTNIM DELOM IN VEČJO PRODUKTIVNOSTJO DELA.

V naši DO do konca letošnjega leta ne pričakujemo bistvenega poslabšanja pogojev za proizvodnjo nasprotno, menimo, da bo proizvodnja moč lahko na nekaterih mestih celo oživiti, seveda pod postavko, da se bodo začeli najpomembnejši poslovni dogodki tudi uspešno končati (oskrba z deviznimi sredstvi, dinarskimi sredstvi, priskrba surovin in materiala, pogoji prodaje, itd.).

Kljub vsemu pa nas takšne napovedi ne smejo zadovoljevati ali celo uspavati. Zato bo kolegijski poslovodni organ konec meseca avgusta predložil kolektivni akcijski program naših prizadevanj za ekonomsko stabilizacijo, le-ta pa naj bi še dodatno prispeval k nadaljni uspešnosti celotne delovne organizacije in nenazadnje zagotoviti še večjega osebnega dohodka, ki ga prejemamo.

Usmerjen bo v vsa področja našega delovanja, s poudarkom na nekaterih ključnih nalogah,

kot so: povečanje izvoza in domače prodaje, zagotovitev potrebnih surovin in repromateriala, selektivna proizvodnja na »udarnih« razvojnih nalogah, reševanje tehnično-tehnoških problemov, organizacija dela,

boljša in racionalnejša izkoriščenost delovnega časa, izgradnja poslovno-informacijskega sistema itd.

Jože Randl

Razvoj delovne organizacije v prihodnje

Pri iskanju programa nadaljnjega razvoja Cinkarne moramo predvsem odgovoriti na vprašanja: kako in v kakšni meri razvijati tradicionalno področje, kako in v kakšni meri bo vplivala opustitev tradicionalnih programov na dosedanje reproverigo in v katera nova poslovna področja se v prihodnje usmeriti.

Pri določanju ciljev smo upoštevali predvsem trajnejše in naravne vidike: vidik potrebnosti in strateške opredelitve, vidik bilančnega stanja, predvsem lastnih naravnih virov surovin, kadrov, znanja (resursov), vidik devizne pokritosti in reprodukcijska sposobnost konvertibilnega izvoza, vidik deficitarnih proizvodov ali surovin, vidik možnih širših oblik združevanja dela in sredstev v poslovne skupnosti in vidik delitve dela.

Program razvoja mora bazirati predvsem na lastnem znanju. Ni tudi nujno, da razvoj teritorialno temelji le na ozki in meteorološko neugodni lokaciji občine Celje.

Predvsem si ne moremo dovoliti to, kar smo deklarirali še včeraj, da je predelava tisto, od katere bomo živeli, ne da bi razrešili dobavo uvoženega repromateriala za njo. **DOLGOROČNE RAZVOJNE MOŽNOSTI** smo analizirali po osnovnih skupinah:

PROSTORSKI FAKTOR

— Stari del Cinkarne bomo postopoma opuščali in do leta 1995 predali ZPI. Stara valjarna je pod varstvom tehničnega muzeja.

— Področje Superfosfata smo s pogodbo (1983) že predali ZPI, v zameno pa bomo pridobili zemljišča na novem delu, ki so še v privatni lasti.

— Skladišče Kovinotehne - Tehnomercator je na našem interesnem področju in ga bomo odkupili skupaj z vso infrastrukturo, še v srednjeročnem obdobju do 1985.

— V urbanističnem načrtu Celja (UNC) smo z dodatno vlogo, področja novega dela Cinkarne, omejili z magistralo jug (Celje Teharje) »Železniško ranžirno postajo«, železniško progo za EMO, ki mora potekati čim bolj severno, vzhodno Ložnico in Hudinjo.

— Pripraviti je potrebno zazi-

dalni načrt novega dela in predvideti ograjo, vhode, komunikacijske povezave, infrastrukturo, zunanjo ureditev in upravno zgradbo s prostori za integrirano laboratorijsko dejavnost.

— Združiti funkcijo vzdrževanja z izgradnjo centralne vzdrževalne delavnice s skladišči še v srednjeročnem obdobju do 1985. leta.

— Dokončno urediti odlagališče Bukovžlak, pridobiti obratovalna dovoljenja, predvideti rekultivacijo in ga končno nameniti za kmetijsko dejavnost po 1987. letu.

— Novo odlagališče sadre »za travnikom« zgraditi na mejnem področju SO Celje in SO Šentjur. Začetek polnjenja 1986. leta.

— Nova področja za razvoj Cinkarne so: v občini Šentjur (svinčevi pigmenti, ultramarin,

kromov galun, bentoniti,) zahtevati dodaten prostor v novi industrijski coni, ki je najbližja dosednji lokaciji po UNC, iskati druge lokacije v SRS.

— Kemija v Mozirju ima trenutno rešen prostorski problem. V nadaljnjem obdobju pa imamo možnost uporabljati prostore v podaljšku obratov.

Tehnološki in organizacijski faktor

prikazuje, da bomo Cinkarno razvijali na 12. področjih. To so glavne usmeritve kjer bomo gledali na stopnjo znanja razvijali proizvode ali tehnologijo ali izvajali naložbe, za kar bodo pripravljene vse stopnje investicijske dokumentacije: kemija žvepla, pigmenti, repromateriali za grafično industrijo, soli, program za gradbeništvo, predelava plastike, agrokemotehnična sredstva, premazi, organska kemija, metalurgija na osnovi cinka, energetika, sekundarne surovine in predelava odpadkov za razreševanje ekologije.

Poleg naštetega razvoja strokovnih področij, proizvođenj in produktov bomo dodatno razvijali in izpolnjevali: dolgoročni razvoj in planiranje dolgoročnega razvoja in raziskovalne dejavnosti, informacijske sisteme, energetiko, ekologijo, prenos tehnologije in še neopredeljene dejavnosti (biokemija, ultrazvok in kemijske reakcije itd.).

Dani Podpečan in Robert Jedlovčnik

Poslovanje proizvodnih tozd v prvi polovici letošnjega leta

Največ težav z oskrbo

Kot celotno naše gospodarstvo, tako so se tudi naše tozd v tem obdobju srečevale s številnimi problemi.

Najtežji problem predstavlja oskrba z domačinimi in uvoznimi surovinami in repromaterialom. Tega problema nikakor ni bilo mogoče v celoti zadovoljivo rešiti, zato ugotavljamo zaostanek za predvidenimi fizičnim obsegom proizvodnje za 8 odstotkov. Rezultati niso enaki v vseh tozdih.

V Kemiji, Kemiji Mozirje in Grafiki je bil obseg proizvodnje nižji od doseženega v enakem obdobju lani, v Metalurgiji je na ravni lanskega, medtem ko je v Titanovem dioksidu in Veflonu znatno višji. (za 6 % v Titanovem dioksidu ter 16 % v Veflonu od planiranega).

Metalurgija zaradi pomanjkanja surovin ni dosegla planiranega fizičnega obsega proizvodnje. V tem obdobju je primanjkovalo predvsem kvalitativnega cinka. Kljub temu smo dosegli tudi nekatere uspehe. V tem obdobju je bila osvojena nova tehnologija proizvodnje komercialne ter titanove ploče-

vine, kar omogoča močnejši prodor teh izdelkov na zahtevno konvertibilno tržišče. Ponovno je stekla proizvodnja cinkovega prahu. Nova »S« kislina tehnološko zelo uspešno obratuje, kljub zmanjšanemu obsegu zaradi težav pri uvozu žvepla, kar omogoča tudi velik prihranek mazuta.

Kemija Celje je imela v tem obdobju v svojih zastarelih obratih veliko problemov. Poleg tega, da ni bilo na razpolago dovolj surovin, da niso bila rešena tržna vprašanja, so se pojavili tudi neplanirani zastoji v posameznih obratih in izpadi proizvodnje. Obseg proizvodnje je

bil v tem obdobju za 3 odstotke nižji od lanskega, kar je z ozirom na problematiko te tozde še kar zadovoljivo. Čeprav poteka proizvodnja večji del v starih obratih, se čedalje večji delež izdelkov izvažata, tako da ima ta tozda pozitivno zunanje-trgovinsko bilanco.

Uspešno se je uveljavila plinifikacija peči v cinkovnem belilu, kakor tudi nova naprava za pakiranje v obratu lepil.

Kemija Mozirje je dosegla 90 odstotkov fizičnega obsega proizvodnje. Tudi tej tozdi primanjkuje surovin. Zaradi tega, ker ni bilo možnosti uvoza razmeroma majhnega deleža komponent za celotno paleto proizvodnje, posameznih izdelkov ni bilo mogoče proizvajati. V tem obdobju pa so se pokazali dobri proizvodni rezultati v novem obratu.

Grafika je močno vezana na uvoz surovin, izdelki pa se prodajajo predvsem na domačem trgu. V takem položaju se je nujno zaostroilo vprašanje možnosti preskrbe z uvoznimi surovinami, posledica tega je bil zmanjšan fizični obseg proizvodnje. Z združevanjem sredstev ni bilo mogoče v celoti zagotoviti dovolj deviznih sredstev za normalen potek proizvodnje. Posebno problematična je proizvo-

dnja tiskarskih barv, kjer so surovine izključno vezane na uvoz. V tem obdobju so bile izvršene vse priprave v novem obratu veziv, tako da bo proizvodnja stekla tudi tu in se s tem zaokrožil celoten asortiment proizvodnje te tozde.

Veflon je glede na planska predvidevanja presegel proizvodnjo za 16, glede na enako obdobje lanskega leta pa celo za 25 odstotkov.

K takemu uspehu so nedvomno pripomogle tudi nove, računalniške vodene stružnice. Uspeh te tozde pa bi bil še večji, če bi imel na voljo dovolj surovin iz uvoza.

Titanov dioksid ima v naši delovni organizaciji poseben položaj. To je edina tozda, ki je bila v tem obdobju normalno oskrbljena s surovinami. Proizvodni rezultati so tako glede na plan, kakor tudi na tehnične zmogljivosti več kot zadovoljivi. Nedvomno so k takemu uspehu preseganju plana za 6 % in povečanju proizvodnje glede na lansko leto za 10 % pripomogli tudi napor celotnega kolektiva. Tej tozdi lahko le zaželimo, da tudi v naslednjem obdobju nadaljuje z nezmanjšanim obsegom proizvodnje.

Robert Jedlovčnik

Kako smo realizirali posamezne naloge programa ekonomske in ekološke sanacije

Pomemben napredek v organiziranju skupnih služb

Napredek pri organizaciji skupnih služb se kaže, že od začetka nove organiziranosti. Organizirali smo posamezne službe, sprejeli nov način nagajevanja in novo kadrovske politiko ter s tem dokazali, da spremembe lahko prinesejo boljše odgovornejše delo ter rezultate, katerih se vsi veselimo.

Ko je skupščina občine Celje po dolgi javni sprejavi v oktobru 1978. leta sprejela program ekonomske in ekološke sanacije Cinkarne, smo se vsi v Cinkarni zavedali, da bodo naloge iz programa težka preizkušnja za kolektiv. V iskanju najoptimalnejših rešitev nismo bili vedno enotni, zato je veliko prispevala k realizaciji sanacije tudi odločitve, da se v Cinkarni ustanovi svet za ekonomsko in ekološko sanacijo. Svet je v decembru istega leta imenoval delavski svet delovne organizacije, člane pa je predlagala družbeno-politična skupnost Slovenije in občine, skupaj s Cinkarno Celje.

Kaj kmalu je bilo ugotovljeno, da bo za uspešno izvedbo sanacije potrebno marsikje menjati tudi miselnost posameznikov in skupin, zato se je Cinkarna odločila za temeljito reorganizacijo svojega poslovanja z namenom, da v večji meri po-

enoti poslovne cilje in poslovno politiko, obenem pa združi že tako razdrobljene sile z vidika kadrovske politike, da bodo kos zahtevnim nalogam.

Bilo je veliko težav, denarja pa vedno premalo, toda počasi se je začelo premikati in spreminjati.

Številne notranje kadrovske spremembe po načelu, da se imenujejo »pravi ljudje na prava mesta« kjer bodo lahko največ prispevali, ter pridobivanje zunanjih strokovnih kadrov za bolj deficitarna dela, so v veliki meri omogočili pozitiven razvoj celotne DO, pa tudi vseh njenih delov. Vendar kadrovske funkcije nismo nikoli omejevali le na kadrovanje, ampak smo jo kot sestavni del celotne poslovne politike širili na razvoj in izpopolnjevanje, na delovno-pravna razmerja, samoupravno komuniciranje in informiranje, razvoj inventivne dejavnosti, utrditev

vloge delegatskega sistema in povezanosti z delom DPO, motivacijo in stimulacijo kadrov, na razvoj družbenega standarda - prehrano, stanovanja, počitek, rekreacijo, zaščito delavcev, pa tudi na zdravstveno in socialno varstvo zaposlenih.

Na tem področju je še mnogo odprtih in nerešenih vprašanj, vendar že spoznanje, da jih je treba rešiti, nas obvezuje, da vztrajamo pri zastavljenih nalogah.

Iz nalog, vsebovanih v programu ekonomske in ekološke sanacije je tudi zahteva, da se uredi problematika nagajevanja, s poudarkom na ugotavljanju dejanskega prispevka delavcev, zato smo se že v 1980. letu lotili te naloge. Opravljeno je bilo veliko delo, vendar nas čaka še mnogo problemov, saj je z merjenjem prispevka posameznikov in skupin potrebno razčistiti tudi odnose do dela in več nagraditi dejansko prizadevne delavce, kar pa se seveda ne sklada s stališči sicer manj prizadevnih, ki opravljajo enaka oz. podobna dela.

Pri vsem tem ne smemo mimo dejstva, da v resnici (ne povsod) delamo manj, da premalo spoštujemo delovni red in disciplino, brez upravičenih razlogov med delom zapuščamo delovna mesta in včasih vidimo le svoje samoupravne pravice, premalo pa tudi obveznosti ter pozablja-

mo, da pravice izvirajo le iz dela.

Biti moramo kritični do vseh tistih, ki hodijo »v službo« da pač zaslužijo in jim niso mnogo mar napor kolektiva za trajnejšo perspektivo in krepitev materialne osnove delovne organizacije in tozda.

Zato sem prepričan, da za nekatera črnogleda razmišljanja ni bilo vzroka. Skupne službe so se okrepile z nalogo, da poenotijo poslovne funkcije ter zagotovijo skupaj s tozdi dolgoročni razvoj DO. Povečano število izvajalcev v DSSS je skoraj v celoti rezultat organizacijskih sprememb in ne »novega in novega« kadrovanja izven delovne organizacije, kot nekateri posamezniki to očitajo.

Na osnovi skupnega dogajanja in spoštovanja dogovorjenega bo Cinkarna nedvomno uspešno razrešila še tiste probleme, ki so še odprti. To se je potrdilo tudi med drugim s potrditvijo temeljev srednjeročnega plana, kjer so delavci tudi pokazali polni interes za združevanje sredstev z namenom, da se čimprej kvalitetno realizirajo razvojne in investicijske naloge v DO.

Vse to pa je bil tudi osnovni cilj programa ekonomske in ekološke sanacije Cinkarne, ki je praktično v celoti že realiziran, kar je ugotovila tudi skupščina občine Celje, ko je obravnavala njegovo uresničevanje.

Leopold Slapnik

Ocena notranje organiziranosti delovne organizacije

Kolikšna je cena?

Štiri leta je minilo, odkar smo začeli spreminjati organizacijsko zgradbo znotraj delovne organizacije. Organizacija je bila pripravljena na osnovi analize razvojnih možnosti v sodelovanju z Zavodom za organizacijo poslovanja iz Ljubljane ter sprejeta na samoupravnih organih. Ker ni bilo realnih možnosti, da bi jo izvedli takoj in v celoti, smo jo izvajali postopno. Ocenjujemo, da je prinesla racionalnejše poslovanje in delo v delovni organizaciji.

Kaj pa o tem misli predsednik KPO tov. Maks Bastl, objavljamo v intervjuju.

CINKARNAR: Ali je notranja reorganizacija izpolnila pričakovanja tako, kot je bila v osnutku načrtana?

BASTL: Zastavljeni osnovni koncept reorganizacije smo v glavnem realizirali. Ali so izpolnjena pričakovanja, pa je težko odgovoriti, ker tisto kar delaš, ni nikdar tako dobro, da ne bi bilo lahko še boljše. To velja tudi za reorganizacijo, saj gotovo nismo prišli na vseh področjih do optimalnih rešitev, posebno, ker smo včasih morali pristajati tudi na kompromise, kar seveda pomeni odmak od najracionalnejših rešitev. Zavedati se je potrebno, da je organizacija živa stvar, da se mora z razvojem stalno

prilagajati pogojem dela in novim razmeram v gospodarstvu. Zato bi storili največjo napako, če bi se z rešitvami zadovoljili. Edino z dolgoročnim delom in s stalnim izpopolnjevanjem bomo lahko prišli do tiste kvalitete, ki si jo želimo.

Spomnimo se, da smo morali orati ledino že pri njenem snovanju, saj je bila Cinkarna na tem področju zanemarjena. Takšna kot je danes mora ostati v vsakodnevni rabi, preizkušena in ustrezno spremenjena.

CINKARNAR: Ali nam nova organizacija daje rezultate, ki smo jih pričakovali v primerjavi s prejšnjim stanjem? Racionalnost dela, itd.

BASTL: Organizacijska struktura v primerjavi s staro je na nekaterih področjih zahtevala večje število izvajalcev, kar pomeni večji izdatki za delovno organizacijo, vendar mora biti le-ta poplačan z večjo učinkovitostjo, kar v prenesenem smislu pomeni boljši nastop na trgu, večja učinkovitost pri razreševanju vseh notranjih problemov - proizvodnje, vzdrževanja, transporta.... Lahko trdimo, da je nova organizacija napredek v odnosu na staro, vendar nismo izkoristili še vseh možnosti, ki jih imamo.

CINKARNAR: Katere vidnejše spremembe je še potrebno izpeljati?

BASTL: Prvenstvena naloga je, da obstoječo organizacijo v vsakodnevem življenju čim bolj dosledno uveljavimo. Niso dovolj le na papirju zamišljene nove rešitve, življenje pa v praksi teče po starem.

Takšnih primerov je še veliko. Zato se moramo vsi zavestno organizirati, da uveljavimo spremembe ter da se otresemo občutka, da bi le-te lahko koga obremenjevale ali celo šikanirale. Najvažnejša naloga pred nami je poslovni informacijski sistem, podprt z novim računalnikom, uveljavitev službe kakovosti na ravni DO itd....

CINKARNAR: Kolikšna je bila cena reorganizacije ter v kolikšni meri in kdaj se bo to poplačalo oziroma obrestovalo?

BASTL: Cena za dosedanje sodelovanje z Zavodom znaša 9 milijonov din. Po mojem mnenju, bi bila za Cinkarno to zelo slaba poslovna poteza, če ne bi bil izplačani znesek za angažiranje ZOP-a doslej že nekajkrat poplačan. To trditev bi želel utemeljiti s tem, da so poslovni rezultati, kakršne dosegla naša delovna organizacija po začetku organizacije v primerjavi s preteklim obdobjem, bistveno ugodnejši. Težko je tu trditi, kolikšen je tu delež same organizacije, vendar spričo veliko težjih pogojev gospodarjenja danes, v primerjavi s preteklostjo, lahko ocenjujemo, da je velik.

CINKARNAR: Ali še potrebujemo pomoč Zavoda za organizacijo poslovanja iz Ljubljane?

BASTL: Naša želja je, da bi sodelovanje z ZOP prešlo v trajno obliko poslovnega odnosa, s tem, da pa želimo postaviti lastno organizacijsko službo na takšno raven, da bo omejila potrebo po sodelovanju zunanjih sodelavcev samo za najzahtevnejše organizacijske rešitve, kar pa ji delno že uspeva.

Urednica

Po uspešnem zagonu S-kisline

Od 28. novembra 1982, ko smo uspešno opravili zagon nove »S« kisline, le-ta daje izredne rezultate.

Od takrat dalje, pa do konca junija letos je S kislina proizvedla 52.500 t žveplove kisline, povprečno 7.500 t na mesec. Hkrati je proizvedla 45.968 t visokonapete pare, ki je ni bilo potrebno proizvesti v mazutni kotlovnici titanovega dioksida. Za to proizvodnjo je porabila 17.387 ton elementarnega žvepla, 59.942 m³ demineralizirane in 48.650 m³ dekarbonizirane vode ter 1.760 m³ pitne vode.

Onesnaževanje okolja S-kisline je kontroliran Oddelek za varstvo okolja z meritvami koncentracije žveplovih oksidov pred vstopom v 100-metrski dimnik, ker drugega onesnaževanja ni. Emisija žveplovega dioksida je bila v povprečju 0,26 g/m³ ali povprečno 0,65 kg žveplovega dioksida na tono proizvedene žveplove kisline (od 0,41 do 1,19 kg žveplovega dioksida na tono žveplove kisline). Za dvojni postopek, ki ga ima S-kislina je v literaturi podatek, da je dopustna emisija 5 kg žveplovega dioksida na tono žveplove kisline (švedski normativ), firma Petersen pa jamči 2,7 kg žveplovega dioksida na tono žveplove kisline. Kako nizka je ta emisija pove tudi podatek, da je imel zaustavljeni obrat PIK preko 25 kg žveplovega dioksida na tono kisline, torej desetkrat več.

Vpliv Cinkarne na onesnaženost z žveplovim dioksidom v Celju je ocenil Hidrometeorološki zavod iz Ljubljane, ki je meril koncentracije na merilnih mestih na Dolgem polju in Aljaževem hribu. Upošteval je tudi meritvi z Miklošičeve ulice, ki jih je meril Zavod za socialno medicino in higieno Celje in vratarne Cinkarne, ki jih je merila Cinkarna.

Delež Cinkarne pri imisijskih koncentracijah žveplove kisline v Celju je težko določiti. Emisija žveplovega dioksida, iz Cinkarne, ki je bila ugotovljena v letih 1979 - 1981 med 75 % in 80 % celotne letne emisije na področju Celja, je zaradi zaustavitve PIK-a zagona S-kisline (zmanjšanje porabe mazuta v kotlarni TiO₂) padla in predstavlja le še 64 % celotne emisije, če upoštevamo, da se ostala emisija ni nič spremenila. Upoštevati je treba, da se precejšen del izpušča skozi 100-metrski dimnik, tako da ta emisija ne povzroča višjih koncentracij kot 0,25 mg žveplovega dioksida na m³ in še to na majhnem področju.

Izkoristek zmogljivosti S-kisline je bil pod 50 odstotki. Zanimivi bodo podatki, ko bo zmogljivost 100 odstotno izkoriščena, kar načrtujemo v septembru letos, ko bo izvršen garancijski prevzem. S-kislina je že pokazala širok obseg obratovanja od 30 do 75 odstotkov zmogljivosti. Pokazala pa je tudi izredno obstojnost, saj ni ob izpadu električne energije, zaradi okvare na glavnem dovodnem kablu 15. marca 1983, obratovala 34 ur in 50 minut, a je ponovno šla v pogon brez ogrevanja s kurilnim oljem. Tako smo prihranili najmanj 40 ton kurilnega olja.

Kontrolni tehnični pregled inšpekcijskih služb je bil uspešno

Ob praznovanju 110-letnice

Ogled pregrade Bukovžlak

V času prireditve ob 110-letnici Cinkarne, v prvi polovici septembra, bo organiziran tudi ogled izgradnje pregrade Bukovžlak, zato o tem kratka informacija.

Že pri pripravah za izgradnjo Titanovega dioksida leta 1972, smo iskali primeren prostor za odlaganje odpadkov iz nevtralizacije sadre. Odločili smo se, da se zajezi dolina Bukovžlak, ki so jo prvotno nepravilno imenovali Žepina. Predvidena je bila izgradnja pregrade do nadmorske višine 290 m, ki bi naj zadostovala za najmanj 20 let.

Pregrada se je gradila postopoma z zviševanjem od 2-5 metrov. Sedaj je pregrada visoka do nadmorske višine 295 m oziroma 38 m in je tretja najvišja zemeljska pregrada v Jugoslaviji. Zgrajena je iz zemljin peščenega melja z glinastim jedrom.

Za pregrado je odlagališče, ki lahko sprejme približno 4 milijone m³ sadre in ima površino 23,5 ha, zapolnjena pa bo čez približno 4 leta. Seveda je zapolnitev

izvršen 15. junija in v kratkem pričakujemo uporabno dovoljenje. Zaključujemo tudi primopredajo med investicijsko službo in Metalurgijo.

Ekonomske učinke v času pozizkusne proizvodnje, ko obrat obratuje le s 50 odstotno izkoriščenostjo, ne bomo posebej ocenjevali. Ekonomičnost pa se giblje po izračunanih predvidevanjih v investicijskem programu.

V juliju je S-kislina proizvedla že 9.500 ton žveplove kisline. Skupaj s KKČ je to rekordna proizvodnja v Cinkarni. Tako je bilo proizvedeno že 20.000 ton žveplove kisline, kar je PIK včasih proizvedel v enem letu.

Dani Podpečan

odvisna od poteka proizvodnje in čiščenja v nevtralizaciji titanovega dioksida.

Nevtralizacijsko blato - sadra se prečrpava po cevovodu na odlagališče. V začetku so odlagali tudi razne odpadke, ki so onesnaževali odtok izcejene vode in jo delali kislo. Ko pa so prenehali z odlaganjem še drugih odpadkov se je izcedna voda izboljšala. Ta je sedaj čista in jo lahko brez skrbi spuščamo v vodotoke. Čistost vode nam dokazujejo račke, ki živijo na jezeru posebnost rade pozimi, ko je voda toplejša, pa tudi žabe in v zadnjem času male ribice.

Seštevek vseh doslej plačanih del za izgradnjo omenjene pregrade ne bi bil realen, ker bi morali upoštevati inflacijo zadnjih let. Vendar lahko povemo približen znesek. Po današnjih

Vlivanje cinka v kalupe

cenah je bilo vloženo najmanj 150 milijonov din.

V letošnjem letu bo izgradnja zaključena, pripravljamo pa že izgradnjo nove pregrade na meji med občinama Celje in Šentjur. Odlagališče pirtnih ogorkov in trdih odpadkov je pod to pregrado in je zavarovano z zemelj-

sko pregrado, ki je visoka 10 m. Obe odlagališči predstavljata enoten sklop urejanja odlaganja odpadkov Cinkarne s tem, da se izvaja vse v smislu zaštite okolja in lepim videzom.

Miloš Rant

Znanstveno-tehnično sodelovanje z Madžari

Z madžarskim podjetjem NYOMDAIPARI MŰSZAKI FEYLESZTO K S S VALA-LAT iz Budimpešte (grafično-tehnično-razvojno skupno podjetje) smo sklenili triletno brezdevizno sodelovanje na področju izdelave predoslojenih ofsetnih plošč, aluminijске pločevine za ofsetne plošče in njihove uporabnosti v tisku.

Brezdevizna, vzajemna, dvostranska, tehnično-znanstvena (po možnosti komercialna) kooperacija ima za cilj osvojiti tehnologijo, ki bo dala proizvode za substitucijo uvoza in za nastop na tretjih tržiščih, za oba partnerja. Hkrati pa mora pospeševati izvoz naših proizvodov za grafično industrijo v Madžarsko.

Sodelovanje je že odobreno na Zavodu SRS za mednarodno, znanstveno, tehnično, prosvetno in kulturno sodelovanje iz Ljubljane na osnovi zakona o evidenci znanstvenega, kulturnega, prosvetnega in tehničnega sodelovanja s tujino. Tudi madžarski partner je pridobil to odobritev od svojega pristojnega ministrstva.

Partner z madžarske strani je strokovno proizvodna organizacija združenja grafičnih podjetij, ki ga je tudi ustanovilo, da dela na razvoju grafičnih repro-materialov. Z njim sodelujemo že od 1979. leta, letos smo sodelovanje uradno potrdili in ga začrtali s programom do 1985. leta.

V januarju smo z Madžari že opravili testiranje madžarskih kopirnih slojev za predoslojevanje na naših neoslojenih ofsetnih ploščah tudi v tisku. Rezultati testov so bili uporabni, vendar je bila svetlobna občutljivost slojev prenizka. Testiranja bomo nadaljevali v septembru. Ob januarskem obisku so nam predali večje število elektronsko optičnih raziskav naših ofsetnih plošč. Izvršeno je bilo tudi izobraževanje na osnovi izvedenih testiranj. Pokazali so nam še video barvni film s posnetki mikrostrukture naših in tudi drugih materialov, preventivno za

potrebe tiska, narejenih z elektronskim mikroskopom.

Program sodelovanja predvideva raziskavo površine aluminija, razvoj svetlobno občutljivih slojev in raziskavo metod oslojevanja ob hkratni izdelavi

skupnih metod kontrole kvalitete in izenačenje kontrolne tehnologije. Nadalje program predvideva poizkusno oslojevanje aluminijjskih zvrtkov obeh proizvodov v Celju z madžarskimi in našimi kopirnimi sloji, testiranje narejenih vzorcev v tiskarnah obeh držav in izdelavo predloga kooperacije na osnovi pridobljenih tehnično-ekonomskih izhodišč. V zadnjem delu programa, predvidevamo sodelovanje na laboratorijskih metodah raziskav papirja in tiskarskih barv s tehničnimi standardi in obdelavami težav pri tisku.

Pogoji brezdevizne izmenjave strokovnjakov so vzajemni in veljajo enako za oba partnerja. Tako vsaka stran po programu pošlje enako število strokovnjakov.

Za letos je planirana izmenjava za 30 dni. To pomeni trikratni obisk dveh strokovnjakov po pet dni. Ostale obveze vsake strani pa so: zagotovitev in plačilo stroškov prenočevanja, izplačilo domačih dnevnic ter stroški medmestnih potovanj v okviru programa. Potne stroške Budimpešte - Celje in obratno plača vsaka stran zase. Uradni jezik sporazumevanja je angleščina ali nemščina, v enakem jeziku je sestavljen vsakokratni zapisnik sodelovanja. Morebitni tolmač potuje na stroške tistega, ki ga potrebuje. Okvirna pogodba predvideva še ostale razmejitve in pogoje.

Dani Podpečan

Podeljene nagrade »Inovator Celje 82«

Občinska konferenca SZDL in občinska raziskovalna skupnost Celje sta letos že osmič podelili občinska priznanja »INOVATOR CELJE 82«

Ta široka akcija za spodbujanje inventivne dejavnosti s podelitvijo moralnih in materialnih priznanj za boljše dosežke delavcem, ki so jih ustvarili v lanskem letu na inovacijskem in raziskovalnem področju je odraz množičnosti in pravičnega pristopa k tej dejavnosti.

Ob dnevu samoupravljalcev 27. junija je bila v Narodnem domu proslava, na kateri so podelili priznanja in nagrade najboljšim samoupravljalcem občine Celje, hkrati pa so podelili tudi priznanja INOVATOR CELJA.

Za množično inventivno dejavnost je bilo podeljeno pet prvih nagrad s plaketo in priznanjem, deset drugih nagrad s priznanjem, tri nagrade s priznanjem strokovnim in vodstvenim delavcem.

Delavci Cinkarne vse od leta 1975, ko so bile nagrade in priznanja podeljene prvič, dobivajo ta priznanja vsako leto. Letos prvič pa so delavci Cinkarne prejeli nagrade in priznanja na vseh treh področjih.

Za inventivno dejavnost so prejeli prvo nagrado za plaketo in priznanjem: ZAVRŠNIK Bojan, ŽERJAV Anton, dipl. ing., KOVAČIČ Viki, GORENŠEK Janez, ŽERJAV Ivica, dipl. ing., in DEŽELAK Anton vsi iz Velfona za inovacijski predlog PASTOZNI EKSTRUDOR.

Drugo nagrado in priznanje je prejel SUŠNIK Franc iz Kemije za tri inovacijske predloge, pri četrtem predlogu pa je bil soavtor.

Med nagrajenci razvojnih in raziskovalnih delavcev sta TUKARIČ Ljiljana, mg., in VERBNJAK Vera, ki sta predlagali tri inovacijske predloge skupaj z BREGAR Stanko, dipl. ing. pa še četrtega.

Ti predlogi so hkrati realizirane razvojne naloge za štiri nove proizvode, ki nadomeščajo prejšnji uvoz v paleti tiskarskih proizvodov.

Med vodilnimi in vodstvenimi delavci je prejel nagrado in priznanje PODPEČAN Dani, dipl. ing. za seminarsko nalogo: OCENA EKOLOŠKO TEHNOLOŠKE ZAKROŽENOSTI MOŽNEGA DOLGOROČNEGA RAZVOJA DO

CINKARNE CELJE«, za uspešno vodenje in registracijo razvojne službe kot raziskovalne enote s svojim programom in za ustanovitev INDOK Centra, ki je organiziran predvsem za potrebe razvojne službe kakor tudi celotne Cinkarne s strokovno knjižico.

Poleg svojega strokovnega in organizacijskega dela je tudi aktiven na družbeno političnem področju. Priznanja, ki so jih prejeli delavci Cinkarne naj bodo spodbuda njim in drugim za dosego še večjih uspehov. ČESTITAMO!

M.P.

Podelitev nagrad

Franc Kovač se spominja

Ni najstarejši po letih, star je le 57 let, pa tudi videti mu ni toliko. Najdlje pa živi s Cinkarno in kemijskimi obrati, natančno 38 let in pol. Njegovi spomini sežejo prav do leta 1942, ko je prvič prišel na delo.

CINKARNAR: Ko ste prišli v Cinkarno, ste bili še mladi in divjala je vojna. Kako je bilo?

KOVAČ: Bil sem star 15 let. Med vojno je bilo zelo težko. Veliko smo morali delati, molče in poslušno. Postavljeni so bili ljudje, ki so pazili na nas. Če si kaj rekel, so te zaprli. Tako so leta 1943 priprli nekaj nad dvajset Cinkarnarjev in jih ustrelili. Zaslužili pa smo premalo, da bi s tem lahko živeli.

CINKARNAR: Po vojni pa se je vse spremenilo.

KOVAČ: Življenjski standard se je z dneva v dan dvigal, čeprav smo v začetku še vedno dobivali hrano na karte. A dobilo se je vsak dan več. Delati pa smo morali prav tako trdo in veliko, vendar je bilo drugače. Gradili smo zase. Spominjam se, kako veseli smo bili, ko smo leta 1947 dobili prvo menzo. Do tedaj malice sploh nismo imeli. Tudi od doma nismo imeli kaj prineesti.

CINKARNAR: Leta 1950 ste delavci dobili samoupravljanje. Kakšno spremembo ste čutili po tej prelomnici v naši zgodovini?

KOVAČ: Izvoljen sem bil v prvi upravni odbor. Nato pa sem deloval v samoupravljanju vse do danes. Bil sem predsednik delavskega sveta delovne enote Kemija, delegat v delavskem svetu delovne organizacije in tudi predsednik osnovne organizacije sindikata Kemije. Ko je bilo samoupravljanje še v povojjih, smo zelo veliko govorili, kako bi več naredili. Takoj po sejah smo ljudem pojasnjevali kaj moramo narediti in dogovoriti so se vsi brez izjeme, redno in takoj izvajali. Ko gledam vse to obdobje danes, vidim, da je demokracija v veliki meri zmanjšala samoupravljanje. Delavec ima danes preveliko zaščito, padla je disciplina, vodilni nimajo več besede, skratka, delavec je izgubil zavest do skupnega. Težko je verjeti, da o tistem, kar se dogovorimo, dandanes še kar

govorimo, namesto, da bi samo še izvajali. Veste, včasih sem se jezil, če se kaj ni naredilo, potem pa sem moral postati takšen kot drugi.

CINKARNAR: Kaj pa potem, ko je samoupravljanje v praksi že popolnoma zaživel, kako ocenjujete obdobje po šestdesetih letih?

KOVAČ: Bilo je mnogo bolje. Strojne naprave so delavcu olajšale naporno delo. Povsod tam, kjer je še bilo težko fizično delo, pa so delavci zapuščali delo.

Po sledih arhive

Kronološki pregled dogodkov

I. PRVO OBDOBJE

Leto 1873

Zgrajena je bila Cinkarna v Gaberju pri Celju. Zgradila jo je avstroogrska monarhija pod naslovom »K.K. Hüttenverwaltung Cilli«.

Leto 1875

Začetek obratovanja. Prvi obratovodja oziroma ravnatelj je bil rudarski svetnik Brunner.

Leto 1888

Zgrajena valjarna na parni pogon.

Leto 1891

Zgrajena podružnica Tovarne kemičnih izdelkov, Hrastnik. Ta je za Cinkarno prazila cinkovo rudo.

1896

Ustanovljena kemična industrija, Mozirje.

Leto 1908

Zgrajena hidravlična stiskalnica za proizvodnjo šamotnih retort.

Leto 1912

Zgrajena pražilnica.

Leto 1914

Cinkarna se preimenuje v »Berg-und Hüttenverwaltung Cilli« zaradi nakupa premogovnikov v Zabukovici in Velenju.

Leto 1918

Cinkarna se preimenuje v »Državno Cinkarno Celje«, rudnika Zabukovica in Velenje pa samostojno upravo, zaradi zloma avstro-ogrske monarhije. To leto so bile težave z oskrbo z rudo zaradi odvzema vira - rudnika v Rajblu.

Leto 1922

Na licitaciji je bila podpisana zakupna pogodba med Slovensko banko d.d., Zagreb in Mi-

ladi, novi delavci namreč niso zdržali napora in pogojev dela, zato so odhajali. Ostali so le nekateri, ki pa si zato zaslužijo priznanje. V teh letih je bilo tudi veliko možnosti šolanja. Tudi jaz sem napredoval. Pridobil sem si kvalifikacijo in postal izmenovodja.

CINKARNAR: Kako je bilo v letih, ko je Cinkarno pestila kriza, ko ni bilo dovolj denarja za osebne dohodke?

KOVAČ: Leto 1974 je bilo najbolj kritično. Morali bi odpustiti najmanj dvesto delavcev. Vendar jih nismo hoteli vreči na cesto. Odločili smo se za 80 odstotne osebne dohodke. Potem smo uvozili veliko surovin, da smo lahko dvignili proizvodnjo.

CINKARNAR: Kako pa ocenjujete današnje čase z ozirom na tiste, o katerih ste govorili?

KOVAČ: Delavci si danes upajo reči vse. Mislim, da po osemdesetem letu stagniramo. Cene se nenehno dvigajo. Delavci pa se ne pogovarjajo več drugega kot o denarju.

Čeprav bi lahko še veliko povedal, je Franc Kovač, ki se bo čez leto ali dve upokojil, končal, ker je hitel v Arclin na kmetijo. Tam ga je čakalo delo saj je imel prosti dan.

Urednica

nistrstvom za šume i rude, Beograd. S tem je bila ustanovljena »Cinkarna delniška družba« z delniško glavnico 3.000.000 din za dobo 30 let.

Leto 1923

Zgrajena pocinkovalnica za črno pločevino.

Leto 1925

Podružnico Kemične tovarne Hrastnik je kupila tvrdka Beez - Soudheimer K Co. Frankfurt, po polomu te pa Konzorcij delničarjev Cinkarne d. d. Formirala se je tvrdka Metalno a. d. Beograd - tovarna Celje«.

II - DOBA INTENZIVNIH INVESTICIJ 1930-40

V obdobju od 1930 do 1940 leta so postopoma gradili stolpe za proizvodnjo žveplene kisline, koncentracijski aparat in destilacijske peči v topilnici surovega cinka ter ročne grebilne peči za praženje cinkove rude.

Leto 1930

Zgrajena aglomeracijska naprava za praženje cinkove rude in tovarna cinkovega belila, ki je naslednje leto pogorela, a bila v kratkem popravljena.

Leto 1934

Preurejena je bila sušilnica. Ustavljena je bila pocinkovalnica za črno pločevino, zgrajena leta 1923.

Leto 1935

Zgrajena je bila tovarna litopona in dograjena tovarna za svinčeno glajenko in minij.

Leto 1937

Zgrajena je bila tovarna modre galice in tovarna kromovega galuna. Postavljena je bila sedemetažna mehanska Spirlet peč.

Odprt je bil nov obrat za cinkografske plošče.

Leto 1938

Postavljenih je bilo več cinkovih destilacijskih peči.

Leto 1939

Zgrajena je bila tovarna ultramarina in tovarna natrijevega hidrosulfita in rongolita.

Leto 1941

Modernizirana je bila pražilnica.

III. OBDOBJE DRUGE SVETOVNE VOJNE

Leta 1941 je nemška okupacijska oblast obe tovarni združila v eno podjetje pod firmo »Zinkhütte A.G. - Cilli« in podjetje vključila v nemški koncern »Preussag A. G.«, v katerem so bile združene vse topilnice cinka in svinca v velikonemškem rajhu. Naprave so do skrajnosti izkoriščali in žal premalo in površno vzdrževali.

IV. OBDOBJE PO VOJNI

Leta 1945 se je odcepila od Cinkarne Metalna d. d. in nastala samostojna Kemična tovarna. Njej se je priključila tovarna superfosfata in obrat za natrijev sulfid, ki je takrat začel obratovati.

Proizvodnja je stekla na vseh napravah. Želja je bila, da se čim bolj in čim hitreje poveča proizvodnja surovega cinka in prahu. V nekaj letih je v topilnici že obratovalo 10 peči, povečali so pražilne naprave, pet pražilnih peči in mrtvo pražarno.

Leto 1949

Ustanovljena je bila šahovska in planinska sekcija Cinkarne.

Leto 1950

6. september pomeni začetek samoupravljanja, ustanovili so prvi delavski svet in upravni odbor.

Leto 1952

Začeli so z rekonstrukcijo, povečanjem in modernizacijo keramičnega oddelka.

Leto 1953

Sosednja Kemična tovarna se je ponovno priključila Cinkarni. Tako je iz prvotne Cinkarne, ki je bila izrazito metalurška industrija, nastalo metalurško-kemično podjetje. Kljub združitvi pa je vsaka obdržala svoj karakter in se razvijala v svojo smer.

Leto 1954

1. marca je izšla prva številka glasila Cinkarnar. 1. maja so ljubitelji planin in narave s prostovoljnim delom pomagali zgraditi dom v Logarski dolini. 6. maja je bila v Cinkarni konferenca kmetijskih strokovnjakov z namenom, da se reši vprašanje proizvodnje in uporabe superfosfata, umestnosti granulacije, uporabnosti mešanih gnojil in bakrenega apna.

4. junija je naraščajoča Voglajna poplavlila vse obrate Cinkarne. Višina vode v Keramiki je dosegla 2 m, v pečinih kanalih pa nad 3 m. Voda je uničila velik del arhive Cinkarne.

11. septembra je bila končana izgradnja obrata za proizvodnjo žveplene kisline - stolpni sistem Petersen - z zmogljivostjo 60 ton kisline dnevno.

Tega leta je bila ustanovljena Počitniška zveza Cinkarne s 103 člani.

Leto 1955

Zgrajeni sta bili dve novi transformatorski postaji. 16. januarja je bil sestanek vodstva Cinkarne s predsednikom izvršnega sveta LRS tov. dr. Marjanom Brečljem zaradi problematike zadnjih plačil za izgradnjo žveplene kisline.

V valjarni so nastajale izgube predvsem zaradi slabe površine pločevine; začela pa se je tudi modernizacija valjarne z novo valjično progo za predvaljanje. Izvedena je bila reorganizacija elektrostrojne službe zaradi združitve s kemično tovarno in tovarno superfosfata.

Decembra je bilo 1. posvetovanje o razvoju rudarstva in metalurgije svinca in cinka v FLRJ - navzoča 2 delegata Cinkarne v Trepčeh.

Ustanovljena je bila zobna am-

bulanta v Cinkarni.

Leto 1956

Izvedena je bila rekonstrukcija stare proge v Valjarni.

18. maja je bila ustanovna skupščina Ljudske tehnike Cinkarne. Imela je pet sekcij in štela 286 članov.

Leto 1957

Začeli smo izdelovati cinkove strešnike.

1. januarja je začela obratna ambulanta poslovati kot finančno samostojni zdravstveni zavod.

Z volitvami v zbor proizvajalcev je bil izveden drugi del volitev v oba doma občinskih ljudskih odborov ter storjen korak naprej v družbenem samoupravljanju, ki daje poudarek vodilni vlogi delavskega razreda.

Leto 1958

Imeli smo svoj počitniški dom v Nerezinah.

Pričeli smo izdelovati cinkovo žico.

Leto 1959

Izdelan je bil načrt rekonstrukcije litopona. V letu 1959 je bilo zelo razgibano politično življenje kolektiva. Uspeli smo samoupravljanje pripeljati tako daleč, da so delavci začeli razumeti in se zanimati za gospodarjenje podjetja. Celotni dohodek je bil za 8 % večji od leta 1958, ne da bi se spremenile prodajne cene in osnovna sredstva, ki so bila že od 1954 leta neizpremenjena.

Leto 1960

Izvedena je bila reorganizacija - ustanovljeni so bili sektorji z obrati.

Celotni dohodek je porastel za 10,72 % v primerjavi z letom 1959.

Cinkarna ni imela dovolj lastnih sredstev za graditev tovarne titanovega dioksida, zato se je povezala z vzhodnonemško tvrdko VVB Lacke und Farben, Berlin.

Leto 1961

K podjetju Cinkarna je bila priključena Toverna organskih barvil Celje.

Aprila je bila uvedena lastna kuhinja za malico in topli obrok v četrti izmeni.

Zgrajena je bila obratna ambulanta.

Začeli smo izdelovati cinkove baterijske čašice.

Leto 1962

Obiskal nas je član ZIS tov. Sergej Kraigher. Na X. mednarodni razstavi izumiteljev v Bru-

xellesu je Branko Pustoslemšek za inovacijo stroj za navijanje pločevine prejel srebrno medaljo.

Zgrajen je bil samski dom z 61 ležišči v Kumerdejevi ulici za potrebe cinkarniških delavcev. Zgrajeno je bilo skladišče drobnega materiala in ustanovljena strokovna knjižnica.

Proizvodnjo smo povečali glede na leto 1961 za 11,85 %. Ustanovljeni so bili obratni delavski sveti.

K Cinkarni se je priključila Kemična industrija Mozirje, ki so jo modernizirali za izdelavo zemeljskih barv.

Leto 1963

Cinkarna je pristopila k poslovni skupnosti Jugobureau v Kambožji za poslovanje s Kambožjo.

Včlanila se je v Slovensko kemijsko društvo v Ljubljani.

Ukinili smo norme v obratu litopon.

Zgrajen je bil bife Metalurgije (okrepčevalnica), samski dom s 50 ležišči v Ribarjevi ulici in pralnica, likalnica in šivalnica. Proizvodnjo smo povečali glede na leto 1962 za 37 % (celotni prihodek = 11.912.066 din).

Leto 1964

Zaradi bližine hmeljskih nasadov se je Cinkarna odločila za proizvodnjo zaščitnih sredstev za rastlinstvo in to modrega bakra, povečala pa je tudi napravo za proizvodnjo minija.

Začela se je proizvodnja cinkovih in pocinkanih žlebov in cevi. Na težkih delovnih mestih v topilnici so delavci dobili dodatek v vrednosti 600 din na 8 ur. 24. oktobra je bila poplava v skladiščih, litoponu, investicijskem sektorju in drugod.

20. novembra je prišla na obisk petčlanska študijska skupina iz CSZS Jugoslavije, ki se je ukvarjala z analizo poteka strokovnega izobraževanja v podjetjih. Pričeli smo graditi žvepleno kislino.

Leto 1965

Cinkarna je zabeležila večji izvoz od vseh industrijskih podjetij Slovenije.

Pričeli smo graditi New Jersey, ustanovili smo obrat žice.

Izdelali so film o razvoju Cinkarne.

Sofinansirali smo v izgradnjo rudnika v Mojkovcu - cinkovega koncentrata za topilnico.

Začeli smo izdelovati organole,

cinkor, minijske premaze, ftalatni minij. Stekla je proizvodnja antikorozijskih premazov na osnovi cinkovega prahu in svinčenega minija.

Začeli smo z proizvodnjo mikrocinka.

Leto 1966

15. decembra smo pričeli s proizvodnjo žveplene kisline na osnovi praženja pirita.

Uvedli smo interno kontrolo. V Solčavi je Cinkarna odprla počitniški dom »Rinka«.

Ustanovljen je bil varnostni sektor.

Sprejeta je bila nova organizacija DE Metalurgija, ki je štela tri obrate, topilnico, novo pražarno in žvepleno kislino ter rafinacijo cinka.

Osnovana je bila tiskarna za poizkuse v grafični proizvodnji. Izgradnja obrata Kemolit za aluminijso offšet plošče in mikrocink plošče pomeni začetek dela grafične proizvodnje, prenehali pa so izdelovati cinkove offšet plošče.

Leto 1967

Dograjena je bilanaprava za frakcionirano redestilacijo surovega cinka po metodi »New Jersey« ter za pridobivanje kadmija, vzporedno s tem pa postavljena naprava za cinkov prah in izvedena modernizacija pražarne.

Leto 1968

Sklenjena je bila pogodba med Cinkarno in vzhodnonemško tvrdko VVB Lacke und Farben, Berlin o skupni investiciji tovarne titanovega dioksida z udeležbo Cinkarna 51 %, VVB Lacke und Farben 49 %. njen zagon je bil ob stoletnici Cinkarne.

Leto 1970

Cinkarna je po 96 letih prenehala s pirometalurškim pridobivanjem cinka iz cinkove rude.

Leto 1971

6. maja je Cinkarna pristopila k samoupravnem sporazumu črne in barvne metalurgije Slovenije.

Leto 1972

Začeli smo izdelovati dimne tuljave.

Kljub izredno težkim pogojem (visoka inflacija, devalvacija dinarja, materialna vrednost proizvodov znatno višja od prodajne cene) smo zaključili s pozitivnim poslovnim rezultatom.

Obiskala nas je parlamentarna delegacija iz NDR pod vodstvom narodne skupščine Erich Mückenberger in si ogledala gradnjo titanovega dioksida.

Cinkarna leta 1966

Leto 1973

Izvedli smo novo organizacijsko obliko s štirimi proizvodnimi in tremi servisnimi enotami. 29. junija je bila otvoritev tovarne Titanovega dioksida. Tovariš Tito je Cinkarno odlikoval z redom dela.

Leto 1974

Aprila je začel obratovati obrat gradbenih lepil v Thede hali.

Leto 1975

28. julija je bil sprejet sanacijski program Titanovega dioksida.

Leto 1976

V letu 1976 je Titanov dioksid ustvaril izgubo v višini 34.396.834 din, katero smo solidarno pokrili med tozdi.

Leto 1977

Izguba je znašala že 30.781.893 din.

Tega leta smo zrušili stolpno kislino in ustanovili samostojno tozdo Kemijo Mozirje. V tem letu je bila Cinkarna v občinskem merilu po vrednosti inovacij, številu predlogov in višini izplačanih nagrad na drugem mestu.

Leto 1978

Pristopili smo k samoupravnemu sporazumu o združitvi v poslovno skupnost svinca, cinka in antimona ter k samoupravnemu sporazumu o združitvi v poslovno skupnost barve in laki. Potrdili smo sanacijski program za zrak in odpadne vode. CDS je imenoval družbeni svet za ekonomsko in ekološko sanacijo Cinkarne. V tem letu so nas obiskali: delegacija združene socialistične partije Nemške demokratske republike, ki se je udeležila 11. kongresa ZKJ v Beogradu, predstavniki kemijske industrije LR Kitajske in predsednik ZSS tov. Vinko Hafner. Junija tega leta so končali šolanje prvi diplomanti na poklicni kemijski šoli v Cinkarni. 7. decembra so tozdi sprejele svoje statute in statut DO.

Leto 1979

26. februarja smo se odločili o sprejetju samoupravnega sporazuma o združitvi tozdov v DO. 9. maja nas je obiskala delovna skupina CK ZK Slovenije pod vodstvom člana in podpredsednika ZIS Gojka Ubiparipa. Na razgovoru je bilo poudarjeno, da je Cinkarna kot stara industrija, čeprav v času modernizacije, v izredno nezavidljivem položaju, saj je premalo pomoči pri širši družbeni skupnosti.

19. junija smo otvorili tovarno ofsetnih plošč iz traku. Ustanovljen je bil koordinacijski odbor za ekološko sanacijo Cinkarne. Začeli smo z notranjo organizacijo DO.

Decembra smo uresničili prvo nalogo iz ekonomsko-ekološke-

ga programa sanacije - elektrofilter na Titanovem dioksidu, ki je začel obratovati.

Novembra so v Titanovem dioksidu sprejeli Poslovnik o oblikovanju osebnih dohodkov po uspešnosti dela.

V januarju nas je obiskal tov. Anton Vratuša, predsednik izvršnega sveta SR Slovenije, pogovarjali pa smo se o reševanju ekonomske in ekološke sanacije, katere probleme je potrebno skupno reševati.

Leto 1980

Imenovan je bil kolegijski poslovni organ.

Obiskal nas je Vinko Hafner, predsednik Zveze sindikatov Slovenije ter nas pohvalil za pravilno pot v smeri krepitve DO. Z vzhodnonemškim partnerjem smo podpisali pogodbo za ekološko sanacijo, po kateri del sredstev, to je 3,2 miliona din zagotovi partner.

Podpisali smo samoupravni sporazum o pokroviteljstvu hokejsko-drsalnega kluba Celje.

23. decembra smo podpisali samoupravni sporazum o združitvi tozdov v DO in Statut DO. S tem smo dobili štiri tozde skupnega pomena.

Leto 1981

Zgrajena je bila nova hala za predelavo PTFE in ustanovljena nova tozda Veflon.

Tozdi Vzdrževanje se je razcepilo na dva tozda, na Vzdrževanje in Energetiko.

Združili smo komercialne po tozdih v DE Marketing.

30. aprila smo otvorili novo valjarno in objekt družbene prehrane.

7. oktobra nas je obiskal tov. Zemljarič, predsednik izvršnega sveta SR Slovenije in tov. Popov, predsednik izvršnega sveta SR Makedonije, zaradi skupne naložbe v rudnik Toranica - Titov Veles.

Decembra je začel obratovati obrat za proizvodnjo organolov in veziv.

Podpisan je bil samoupravni sporazum o sovlaganju v rudnik Toranica, zaradi dolgoročnejske oskrbe s cinkom. Sovlaganje je bilo v višini 560.281.000 din.

17. decembra je bilo ustanovljeno Društvo DIATI v Cinkarni.

Leto 1982

Aprila nas je obiskal predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije - kemijske in nekovinske industrije tov. Predrag Jovanović.

22. julija je bila otvoritev skladiščne dvorane in tozdu Kemija Mozirje, ter delavnice za popravilo motornih vozil v tozdu Transport in skladišča.

29. novembra je bila otvoritev tovarne žveplene kisline.

Novembra smo ustavili PIK. Decembra smo sprejeli samou-

pravni sporazum o skupnih čistega dohodka, sredstev za osnovah in merilih za delitev OD in skupno porabo.

Porast celotnega dohodka

1959 za	8 %
1960 za	10,7 %
1961 za	2,5 %
1962 za	9,1 %
1963 za	42,6 %
1964 za	22,7 %
1965 za	37,4 %
1966 za	43,0 %

CELOTNI PRIHODEK

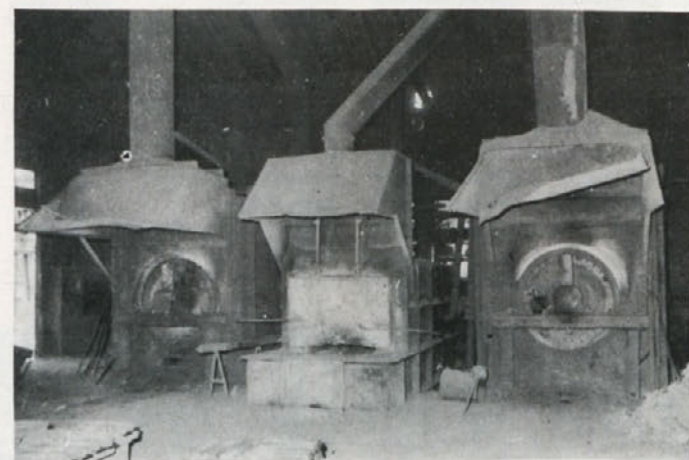
Leto	000 din	Verižni index	Index 1973 je 100 nominalno
1973	552.245	-	100
1974	1.208.263	219	219
1975	1.295.040	107	235
1976	1.414.582	109	256
1977	1.538.440	109	256
1978	1.839.880	120	333
1979	2.310.374	126	418
1980	3.278.968	142	594
1981	5.137.706	157	930
1982	6.628.808	129	1.200

Pripis:

Bistvena sprememba indeksa je nastala v letih 1973 do 1974 zaradi ustanovitve temeljnih organizacij in kasneje zaradi drugih organizacijskih sprememb.

Strojni obrat v Vzdrževanju

Sekundarna proizvodnja cinka

Nov odgovorni urednik

Za to številko glasila odgovarja že novi odgovorni urednik. Na zadnji seji delavskega sveta delovne organizacije, ki je bila 6. julija letos so delegati imenovali za odgovornega urednika tovariša Leopolda Slapnika, podpredsednika kolegijskega poslovnega organa. Dela glavnega urednika, da ne bo nejasnosti, pa še naprej opravlja tovarišica Mira Gorenšek, samostojni referent za informatiko. S tem smo se že približali Zakonu o družbenem sistemu informiranja, ki je bil sprejet marca letos, in ki ne dopušča odgovornega in glavnega urednika v eni osebi.

Z letošnjim letom torej prehajamo v novo obdobje,

ko bomo lahko začeli izgrajevati smotrni in na sodobni tehnologiji zasnovan ter usklajen družbeni sistem informiranja. S tem zakonom so dobile tudi informacijske službe, samoupravni in poslovodni organi ter sindikalne organizacije v delovnih organizacijah številne naloge in obveznosti. Temeljite priprave obravnav predlogov za izboljšanje in spremembe, ki jih bodo pripravile informacijske službe in poslovodni organi, in ki temeljijo na novem zakonu, v sindikatih in samoupravnih organih lahko prispevajo k spreminjanju odnosov na tem področju in k boljšemu delovanju sistema informiranja.

Urednica

Investicije v Transportu in skladiščih

Avtocisterne so tu

Že z začetkom investicijskih del na »S« kislini, je tozd Transport in skladišča opozarjal na potrebo obnove sredstev za prevoz žveplene kisline. Od starih železniških cistern so bile v letu 1982 sposobne za prevoz le tri.

Investicija »S« kisline naj bi bila zaključena najkasneje do konca leta 1982, zato je bil skrajni čas najti izvajalca za izdelavo železniških in avtomobilskih cistern. V mesecu marcu 1982 smo po poprejšnjem dogovoru o financiranju investicije v Cinkarni, podpisali pogodbo s SOZD »Goša« iz Smederevske Palanke o izdelavi 31 železniških in 4 avtomobilskih cistern.

Vrednost investicije in finansiranje le teh je naslednja:

VREDNOST

Železniške cisterne

31 kom vagonskih cistern a 3.260.000,- din 101.060.000,- din
+ 20 % za predvidene podražitve 20.212.000,- din

Skupaj 121.272.000,- din

Avtomobilske cisterne

2 kom vlačilec RABA s cisterno 3.569.657,40 7.139.314,80 din
2 kom cisterna RABA s prikol. 4.047.518,95 8.095.037,90 din
Skupaj 15.234.352,70 din

SKUPAJ PREDRAČUNSKA VREDNOST 136.506.352,70 din

SREDSTVA

Lastna udeležba, združevanje sredstev
proizvodnih tozдов 94.562.352,70 din

Blagovni krediti proizvajalca vagonskih cistern

GOŠA, Smederevska Palanka, za dobo 3 let in po 17,5 % obrestni meri 40.424.000,00 din

Blagovni kredit, DINARA-KOMERC za nadgradnjo

vozil in izdelavo cistern, za dobo 3 let po 18 % obrestni meri + 1.520.000,00 din

Nove cisterne

SKUPAJ ZAGOTOVLJENA SREDSTVA 136.506.352,70 din

Delež posamezne TOZD znaša:

TOZD	Bruto akumul.	%	Delež združevanja
METALURGIJA	135.119.051,69	22,1	20.898.280,70
KEMIJA CELJE	19.925.674,83	3,2	3.025.995,00
KEMIJA			
MOZIRJE	52.277.899,67	8,5	8.037.800,00
GRAFIKA	107.789.099,94	17,6	16.642.974,00
TITAN DIOKSID	261.944.092,51	42,8	40.472.687,00
VEFLON	35.176.888,17	5,8	5.484.616,00
SKUPAJ	612.232.706,81	100,0	94.562.352,70

Po pogodbi bi morale biti do konca junija letos dobavljene vse železniške cisterne, avtomobilske pa do konca meseca maja 1983. Zaradi težav izvajalca z repromaterialom in delom njihovih finančno kreditnih sredstev je dobava železniških cistern kasnila za 2 meseca. Pri avtomobilskih cisternah pa je dobavitelj kasnil 45 dni s tem, da kljub temu ni izdelal sistema praznjenja cistern pod pritiskom. To pomanjkljivost smo opravili v lastni delavnici. Avtomobilske cisterne so v uporabi prvega tedna v mesecu avgustu.

Konec meseca julija smo v Transportu in skladiščih nabavili še dva tovornjaka FAP-kiper za odvoz pirnitnih ogorkov ter osebno vozilo LADA karavan za potrebe »marketinga«.

Franc Zalokar

Obvestilo

Preventivni pregledi

Tudi v letošnjem letu bomo v oktobru in novembru organizirali 3-dnevne preventivne preglede v zdravilišču Rogaška slatina in Radenci.

Namen teh pregledov je pravočasno odkrivanje bolezni in nadalnje pravilno zdravljenje. Pregledi vsebujejo naslednje zdravstvene storitve:

V Rogaški Slatini:

- dva zdravniška pregleda (specialist) z odpustnim pismom
- laboratorijski izvidi: celotna krvna slika, krvni sladkor KS, sedimentacija, holesterol, sečna kislina, kompletni pregled urina
- ostale preiskave: EKG, RTG, pljuč in srca
- ultrazvočna preiskava

Cena sistematskega pregleda znaša 2.600,00 din po osebi brez penziona.

V Radencih:

- klinični pregled
- kontrola telesne teže in določitev idealne telesne teže
- EKG v mirovanju

- RTG in cikloergometrijski test

Preiskana oseba dobi pismeni izvid, navodila za nadaljno diferencialno diagnostično obdelavo, pismena navodila o prehrani, opozorila o škodljivih razvadah, navodila za fizično aktivnost, predpis potrebnih zdravil itd.

Cena sistematskega pregleda znaša 3.000,00 din brez penziona.

Glede na razpoložljiva sredstva - 120.000,00 din bomo na preventivni pregled poslali približno 34 delavcev.

Vsak udeleženec bo plačal storitve po regresirani lestvici za preventivno zdravljenje.

Vsi zainteresirani se lahko o potrebi takega pregleda posvetujete z zdravnikom in se najkasneje do 10. 9. 1983 prijavite v družbenem standardu.

V primeru, da se bo prijavilo preveliko število, se bomo posvetovali z zdravnikom, ki bo izbral najpotrebnejše.

Irena SELČAN

Posojila za novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije

V letošnjem letu je stanovanjska komisija obravnavala 80 prošelj za novogradnjo, 12 prošelj za rekonstrukcijo in 18 prošelj za adaptacijo.

Stanovanjska komisija je opravila ogled na terenu za vse prošilce, ki so prosili za posojilo za rekonstrukcijo ali adaptacijo.

Na svoji 25. redni seji, dne 12. 7. 1983 je stanovanjska komisija sprejela sklep, da se posojilo dodeli naslednjim prošilcem:

NOVOGRADNJE:

Preimek in imo	možnost dodelitve	dodeljeno v prošljih letih	dodeljeno v letu 1983
1. STOKJAKVIČ Iven	200.000,00	60.000,00	120.000,00
2. SANTEJ Irena	200.000,00	167.000,00	33.000,00 L
3. ARZENČEK Leopold	200.000,00	40.000,00	120.000,00
4. BUKOVEC Marjan	200.000,00	167.000,00	33.000,00 L
5. PLEČIČ Marija	200.000,00	145.000,00	55.000,00 L
6. GRACNER Ivan	200.000,00	162.000,00	38.000,00 L
7. GORŠEK Jenez	200.000,00	172.000,00	28.000,00 L
8. HORVAT Jože	200.000,00	145.000,00	55.000,00 L
9. KUŽIČKI Jože	200.000,00	165.000,00	35.000,00 L
10. KVAČIČ Franc	200.000,00	172.000,00	28.000,00 L
11. LONČAR Franjo	200.000,00	135.000,00	65.000,00 L
12. ROMIČ Veltor	200.000,00	40.000,00	120.000,00
13. SIMUNČIČ Dušan	200.000,00	167.000,00	33.000,00 L
14. TISELJ Rozika	200.000,00	140.000,00	60.000,00 L
15. VARJAČIČ Stenko	200.000,00	145.000,00	55.000,00 L
16. VUZEM Marija, Rudolf	300.000,00	227.000,00	73.000,00 L
17. ZAGORŠČAK Slavko	200.000,00	140.000,00	60.000,00 L
18. ZAJČEK Marjan	200.000,00	110.000,00	90.000,00 L
19. HORVAT Anton	200.000,00	145.000,00	55.000,00 L
20. GLABERŠEK Franc	150.000,00	31.000,00	119.000,00 L
21. TUŠEK Franjo	150.000,00	75.000,00	75.000,00 L
22. TEKLEVC Miran	150.000,00	130.000,00	20.000,00 L
23. DREČNIK Alojz	150.000,00	67.000,00	83.000,00 L
24. GASPARIČ Dragutin	378.000,00	105.000,00	120.000,00
25. VINDER Cveto	294.000,00	105.000,00	120.000,00
26. SREBET Stofka	336.000,00	70.000,00	120.000,00
27. ŠILJAVEC Marjan	294.000,00	105.000,00	120.000,00
28. UHEK Helena	294.000,00	105.000,00	120.000,00
29. ŠAFRANČO Stjepan	315.000,00	105.000,00	120.000,00
30. PETRČIČ Stjepan, Vor.	588.000,00	105.000,00	240.000,00
31. BEZBRČIČ Sedik	252.000,00	105.000,00	120.000,00
32. LAMČO Drago, Katarino	630.000,00	150.000,00	240.000,00
33. KOSČIČ Marijana	252.000,00	105.000,00	120.000,00
34. GRACNER Jože	336.000,00	105.000,00	120.000,00
35. PERČEC Stjepan	336.000,00	105.000,00	120.000,00
36. PIRČ Anton	315.000,00	105.000,00	120.000,00
37. ARNEŠEK Stefan	210.000,00	105.000,00	105.000,00 L
38. JUSTIN Zoran	336.000,00	105.000,00	120.000,00
39. PAVIČ Alojz		-	120.000,00
40. ŠIVAJ Dragutin	210.000,00	-	120.000,00
41. ROŠER Ljudmila	252.000,00	-	120.000,00
42. VELENČEK Avgust, Eliz	464.000,00	-	240.000,00
43. GASPARIČ Minka	231.000,00	-	120.000,00
44. RIBIČ Helena	273.000,00	-	120.000,00
45. HLABJANIČ Stenko	210.000,00	-	120.000,00
46. TČVRNIK Andrej	273.000,00	-	120.000,00
47. CVIRN Broško	336.000,00	-	120.000,00
48. ČVAN Ivan	294.000,00	-	120.000,00
49. KUČIŠ Anica	231.000,00	-	120.000,00
50. KRŠNIK Anica, Branko	630.000,00	-	240.000,00
51. ŠILJAVEC Marjan	273.000,00	-	120.000,00
52. ŽELEZNIK Viktor	378.000,00	-	120.000,00
53. STIPIČEK Anton	315.000,00	-	120.000,00
54. PČČNIK Zdenko	294.000,00	-	120.000,00
55. FERNEK Božo	336.000,00	-	120.000,00
56. KSIČ Dragoslav	336.000,00	-	120.000,00
57. KAFENŠČAK Ivan	210.000,00	105.000,00	105.000,00 L
58. KENDI Potor, Nada	588.000,00	-	240.000,00
59. KOSTIČ Drago	336.000,00	-	120.000,00
60. KREZ Ivan	273.000,00	-	120.000,00
61. KČRIČ Ivan	294.000,00	-	120.000,00
62. KRIŽNIK Stenko	357.000,00	-	120.000,00
63. GVEDIČ Ljudislav	378.000,00	-	120.000,00
64. ERLIČ Držica	294.000,00	-	120.000,00
65. ČERENJAK Vladimir	273.000,00	-	120.000,00
66. ČILNRIČ Jože	336.000,00	-	120.000,00
67. AMN Milen	336.000,00	-	120.000,00
68. VILJEVČ Vlado	336.000,00	-	120.000,00

REKONSTRUKCIJE

1. STANIČ Mileno	189.000,00	70.000,00	100.000,00
2. ČUDEN Franc	210.000,00	70.000,00	100.000,00
3. VIDLI Broda	210.000,00	-	100.000,00
4. ČUDEN Zdravko	210.000,00	-	100.000,00
5. KSIČ Rado	210.000,00	-	100.000,00

6. KREZ Franc	231.000,00	-	100.000,00
7. PERČEC Drago	273.000,00	-	100.000,00
8. JELENC Jože	120.000,00	-	120.000,00 L
9. WINTER Jožica	168.000,00	-	100.000,00
10. ČERJAK Iven	273.000,00	-	100.000,00
11. NILIČ Andreja, Budi	378.000,00	-	240.000,00
12. KUDER Jože	150.000,00	35.000,00	115.000,00

ADAPTACIJE

1. ŠALČIČ Karol	150.000,00	75.000,00	75.000,00 L
2. PARADIŽNIK Denica	150.000,00	40.000,00	80.000,00
3. GVEDIČ Alojz	150.000,00	40.000,00	80.000,00
4. ČVETAR Henrik	120.000,00	20.000,00	100.000,00 L
5. KČMUT Majda	105.000,00	70.000,00	35.000,00 L
6. REJA-ČETNIK Ana	105.000,00	70.000,00	35.000,00 L
7. MURŠ Stjepan	200.000,00	75.000,00	80.000,00
8. FIEŠER Jože	200.000,00	110.000,00	90.000,00 L
9. MLINAR Iven	110.000,00	60.000,00	50.000,00 L
10. GASPARIČ Andrej	200.000,00	90.000,00	80.000,00
11. DLEŠKA Leonard	126.000,00	-	80.000,00
12. KRIŽEK Marija	63.000,00	-	63.000,00 L
13. ŠMILJE Jenez	189.000,00	-	80.000,00
14. RIBIČ Albin	126.000,00	-	80.000,00
15. ŠARLICH Emil	126.000,00	70.000,00	56.000,00 L
16. LITAT Anton	200.000,00	35.000,00	80.000,00
17. KREČEK Marija	200.000,00	30.000,00	80.000,00
18. RUDARŠEK Marlena	150.000,00	5.000,00	80.000,00

ŽE PREJELI POSOJILO:

Posojilo so ne odobrili prošilcem, ki so pred leti že prejeli posojilo do limite in sicer:

1. JELENC Jakob
2. ANIDAR Edi
3. BUTIČEN Avgust
4. LUGARIČ Alojz
5. MUSTIČ Jarko
6. ZVERŠEK Cveto
7. HORVAT Franc
8. GVEDIČ Franjo
9. ŠTRLEŠ Alojz

ODSTOPILI OD PROŠNJE:

Nekateri prošilci, ki so vložili prošnjo za posojilo so odstopili po lastni želji ali po niso imeli urejene dokumentacije. To so:

1. KURČEK Iven, Marija
2. FRAJČEK Anton
3. PAVIČ Slavko

Za nakup starih hiš je bilo posojilo odobreno naslednjim prošilcem:

KUKOVIČ Drago	200.000,00 din
VODUŠEK Anton, Marija	450.000,00 din
ISENOVSKI Zejnel	378.000,00 din
JAKŠE Stane	378.000,00 din

DS DO je na svoji 1. redni seji, dne 6. 7. 1983 obravnaval prošnje za kadrovska posojila in sprejel sklep, da se odobri naslednjim prošilcem:

1. PRÉGLJ Alenka	174.000,00 din - novogradnja
2. CIMERLAJ Planika	378.000,00 din - novogradnja
3. MEŽNAR Milan	378.000,00 din - novogradnja
4. APNAR Karmen	378.000,00 din - novogradnja
5. CMOK Branko	189.000,00 din - adaptacija

Irena Selčan

Prave ljudi na prava mesta

Kadrovska služba Cinkarne je od 8. do 15. junija 1983 vsem delavcem izdala sklepe o razporeditvi na dela in naloge, ki so jih sprejeli OUDR tozgov in delov-

ne skupnosti v času od 22. do 27. maja 1983.

Iz teh sklepov je razvidno, da je večje število delavcev razporejenih na dela in naloge začasno.

V Cinkarni je preko 50 odstotkov delavcev, ki ne izpolnjujejo pogojev za zasedbo del in nalog.

Po naši samoupravnih aktih ni več možna zasedba del in nalog, če kandidat ne izpolnjuje zahtevane izobrazbe, zato smo se odločili za enotne kriterije, ki so jih sprejeli vsi OUDR v tozidih in delovnih skupnostih, s katerimi bi delavcem, ki nimajo ustrezne izobrazbe kot se zahteva za dela in naloge, imajo pa ustrezne delovne izkušnje, priznali, na predlog tozdov in delovne skupnosti, da imajo z delom pridobljene delovne zmožnosti. Te delavce se razporedi

na dela in naloge za stalno. Delavce, ki nimajo ustrezne izobrazbe in niso v okviru skupnih kriterijev, pa se razporedi začasno. Delavcem, ki so razporejeni začasno, se ugotavlja z delom pridobljena delovna zmožnost po postopku oz. načinu, ki je opredeljen v Pravilniku o ugotavljanju z delom pridobljene delovne zmožnosti, ali pa se jim omogoči izobraževanje ob delu, pri čemer pa je potrebno poudariti, da je interes Cinkarne, da se ti delavci izobražujejo ob delu, ker je to kvalitetnejša in dolgoročna rešitev.

Razporejanje delavcev v odvisnosti od zahtev del in nalog zaradi neizpolnjevanja pogoja izobrazbe

Nivo izbor.	Ustrezna izobrazba v letih	Starost v letih
PK	0,6 let	24 let KS
KV	6 let	28 let KS
SS	8 let	28 let KS
VIS	12 let	32 let KS
VS	16 let	36 let KS

Dodatni pogoji, ki jih mora delavec izpolnjevati za zasedbo del in nalog:

V sklepih o razporeditvah delavcev so tudi označeni dodatni pogoji, ki jih mora izpolnjevati delavec za zasedbo del in nalog. Pogoji so označeni z dvomestno številko.

- 01 zahtevano znanje dveh tujih jezikov - aktivno
- 02 zahtevano znanje enega tujega jezika - aktivno
- 03 zahtevano znanje enega tujega jezika - aktivno in enega tujega jezika - pasivno
- 04 zahtevano znanje dveh tujih jezikov - pasivno
- 05 zahtevano znanje enega tujega jezika - pasivno
- 06 poznavanje zunanjetrgovinskih predpisov
- 07 strokovni izpit - razvoj
- 08 izpit za kurjača visok. oz. nizkotl. kotlov
- 09 preizkus znanja za delo na S napravah
- 10 izpit za delo z nevarnimi snovmi
- 11 izpit iz higienskega minimuma
- 12 strokovni izpit - investicije
- 13 izpit za voznika strojne mehanizacije (vil. žer.)
- 14 izpit za nevtraliziranje
- 15 izpit za motorno kolo
- 16 pravosodni izpit
- 17 tečaj za strojno knjiženje
- 18 strokovni izpit - varstva pri delu - A program
- 19 tečaj prve pomoči
- 20 šoferski izpit C - kategorije
- 21 preizkus znanja za delo s plinastimi napravami
- 22 preizkus znanja za delo z dvigali
- 23 program dela (TOZD, DSSS, oz. OZD)
- 24 preizkus znanja iz varilstva

Kadrovska služba

Iz izleta tozd Kemije

Lušno je res na izletu...

Ne boste verjeli, da je tudi potovanje z avtobusom lahko prijetno. Kar preberite si tale sestavek in prav gotovo vam bo žal, da niste potovali z nami 18. junija letos, ko smo se delavci Kemije Celje odpravili na enodnevno ekskurzijo v Olimpe, Ku-

mrovec, Gornjo Stubico, Krapino, Trakoščan in Podlehnik.

Bilo je prijetno pomladno jutro, ki se je čez dan prevesilo v pravi poletni dan. Zbrani pred Cinkarno smo ob 7. uri že komaj čakali Izletnikov avtobus, ki nas je popeljal preko

Šentjurja, Šmarja, kjer smo dobili še nekaj sodelavcev, do Olimpija, kjer smo si ogledali staro lekarno in poslušali kratko zgodovino. Zatem smo si ogledali še znamenito baročno cerkev.

Po ogledu smo zavili v prijetno gostišče, kjer nas je že čakala topla malica. Postregli so nam s pravimi domačimi ajdovimi žganci in kislo svinjsko juho. O, kako nam je teknilo! Se vam cedijo sline, kajne? Sledila je še nepogrešljiva kavica in že smo se morali posloviti od prijetnega kraja in nadaljevati pot za Kumrovec.

V Kumrovcu smo si ogledali rojstno hišo tovariša Tita in Dom mladine, kjer smo si ogledali tudi kratek film, ki je prikazal gradnjo Doma mladine in na kratko obiske tovariša Tita po tujih deželah.

Že smo se ustavili v Gornji Stubici, kjer smo si ogledali spomenik Matije Gubca - delo An-

tona Avguštinčiča. Za tem pa smo skočili v muzej »Kmečkih uporov«, se malo osvežili in že nadaljevali pot proti Krapini, kjer nas je že čakalo dobro kosilo.

Hitro smo pospravili kosilo, da bi čimbolje izkoristili dan. Vendar, glej ga vraga, zagodel nam je avtobus. Pa ne za dolgo. Šofer si je snel kravato, naši fantje pa so mu priskočili na pomoč in okvara je bila v hipu odpravljena.

Ostali, ki nismo imeli tam kaj početi, smo si medtem ogledali znameniti park Prima Viva, kjer smo lahko videli iz kamna izklesane razne živali, v naravni velikosti. Prav tako smo imeli priložnost videti tudi iz kamna izdelanega krapinskega pračloveka in njegovo družino, v velikosti najdbe okostja. Ker smo bili dobre volje, smo mu zapeli nekaj pesmi, pa se kljub temu ni zme-nil za nas.

Udeleženci izleta Kemije Celje pred rojstno hišo tov. Tita

Nadaljevali smo pot po Hrvaškem Zagorju, si ogledali še nekaj zanimivosti, skočili v Trakoščan, vendar je bil grad že zaprt, smo se pa vsaj lahko oškropili z vodo iz jezera, zmočili suha grla v prijetni »oštariji«, nekateri pa še v hotelu, kjer smo si ogledali kegljaško stezo.

Bili smo veselo razpoloženi, peli smo in se smejali, tako da je pot do Podlehnika kar prehitro minila. Gostišče »Gorca« leži na hribčku, obdanem z vinogradi. Tu smo se zopet ustavili. Domača kapljica, pa dobre domače klobase, jajca, svinjski želodec in ne vem kaj vse, smo z veseljem pospravili. Še malo petja, smeja in plesa in že smo se morali posloviti od gorice, kajti pot do Celja je bila še dolga.

Iz grla je zadonela pesem, »O, zdaj gremo, o zdaj gremo, nazaj še pridemo!...«

V avtobusu smo posedli veseli in v naših srcih je žarela iskrica, da bi tod še kdaj tako prijetno potovali.

Mrak se je že spuščal naokrog, vendar to nas ni motilo. Peli smo. Kmalu so se začeli poslavljati naši sodelavci.

Petje je počasi pojenjalo, smeh zamrl, kajti bili smo pred Cinkarno, od koder smo se zjutraj odpeljali.

Izlet je bil prijetno in dobro organiziran, za kar gre prav gotovo pohvala tov. Rudiju Mrazu, ki je prevzel del izleta na slovenski strani. Nikakor pa ne smemo pozabiti in se zahvaliti tov. Dubravku Sopeku, ki je odlično pripravil drugi del izleta po hrvaški strani. Seveda pa je potrebno pohvaliti tudi šoferja Izletnika, ki nas je vozil in poslušal.

Vsi, ki smo skupaj breskrbno preživeli en dan, si takih ekskurzij prav gotovo še želimo, saj se s tem krepijo prijateljske vezi, spoznajo ljudje med seboj, ki se drugače sploh ne poznajo, čeprav delajo v istem tozdu.

Edina žalostna stran teh ekskurzij je, da se jih udeležujemo vedno eni in isti ljudje iz skupnih služb. Želimo si, da bi v prihodnje tudi vodilni kader zbral toliko poguma, da bi se nam pridružil.

Marija ŠKORJANC

Tekmovanje v streljanju z zračno puško

Ob jubilejnim prazniku 110. obletnici Cinkarne in za praznik 1. maj je naša strelska sekcija pripravila ekipno tekmovanje v streljanju z zračno puško med delovnimi organizacijami v Celju. Povabili smo Železarno Štore, LIK Savinjo, Ingrad, Metko in EMO.

Povabili so se odzvali Lik Savinja, Metka in Ingrad, ki so poslali moške ekipe. Pri ženskah pa sta ekipo poslali le LIK in Ingrad.

Že pred tekmovanjem je bilo več priprav, tako za žensko kot moško ekipo Cinkarne. Tako je naša moška ekipa dosegla solidno drugo mesto. Zelo pohvalna pa je uvrstitev ženske ekipe, ki je zasedla prvo mesto z zelo dobrim rezultatom.

Končni vrstni red moških ekip:

1. Ingrad 861 krogov
2. Cinkarna 812 krogov
3. LIK Savinja 800 krogov
4. Metka 607 krogov

Pri ženskah ekipah si sledijo:

1. Cinkarna 668 krogov
2. LIK Savinja 585 krogov
3. Ingrad 547 krogov

Za izreden dosežek ženske ekipe moramo pohvaliti naslednje tekmovalke, ki so uspešno

zastopale barve Cinkarne:

Gorenšek Mira 173 krogov, Botušič Blanka 169 krogov, Umek Helena 166 krogov in Horvat Cvetka 160 krogov.

Moško ekipo Cinkarne so zastopali: Kukovič Martin 175 krogov, Počivalšek Ciril 164 krogov, Unetič Rok 160 krogov, Pungeršek Vinko 152 krogov in Kranje Ivan 151 krogov.

Poleg tekmovanj med delovnimi organizacijami smo pripravili tekmovanje tudi v streljanju z zračno puško med tozdi. Končni vrstni red je bil naslednji:

1. DSSS, 2. Grafika, 3. Titan dioksid, 4. Metalurgija, 5. Kemija, 6. Vzdrževanje, 7. Transport.

Predsednik strelske sekcije
Ciril Počivalšek

Ženska in moška ekipa Cinkarne

V juniju je bilo tekmovanje v šahu v počastitev 110-letnice Cinkarne. Prva je bila ekipa Ingrada, druga Ema, tretja Cinkarna, četrta Aero, peta Klima in šesta druga ekipa Cinkarne. Za Cinkarno so v prvi ekipi tekmovali Mežnar, Dečko, Štucel, Ružič.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame in žene Amalije KERIN se kolektivu Cinkarne pristržno zahvaljujem za darovani venec, posebej pa še tovarišu Vengustu za poslovlilne besede ob odprtem grobu.

Žalujoča mož Franc
s hčerko Helenco

OBVESTILO

21. in 22. septembra bo izlet upokojencev Cinkarne Celje v Podčetrtek, Kumrovec in Mokrice. Prijave zbira tajništvo sindikata do 17. septembra 1983.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta Ečota JURHARJA, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti, za darovano cvetje in tople poslovlilne besede.

žena Hermina
s hčerko in sinom

Izpolnjevanka 110 let Cinkarne

Sestavi: Tomaž Leskovec

1. obvezno branje, 2. delovno okolje, 3. vaška cesta, 4. element, ki ne prepušča, 5. os., ki dela/m. spol/, 6. tovarna v Celju, 7. 100 m², 8. nočna ptica, 9. najosnovnejše živilo, 10. varuh reda tuj., 11. 3,14 (Ludolfovo štev.), 12. gozdna žival z bodicami, 13. raste na travniku, 14. določena stvar - oseba itd., 15. prevozno sredstvo, 16. ločilo, 17. žensko ime - anogram Mira, 18. telesna vadba, 19. barva kart, 20. jutranji pojav, 21. pripomoček za merjenje, 22. očetov naslednik, 23. enota za merjenje teže, 24. enostavno prevozno sredstvo, 25. celjski atlet (Roman), 26. moško ime, 27. vprežna žival, 28. kraj kjer žive Koršci, 29. gozdni sadež, 30. dežela na jugu Azije, 31. tovarna v Celju, 32. tovarna v Celju, 33. družabnik Stanlija v filmih, 34. ženska oseba v šoli, 35. tovarna v Celju, 36. žival, ki daje mleko, 37. Trefalt, 38. Kopitar (atlet), 39. junak risanih filmov... in Yery, 40. tovarna v Celju, 41. dvojica, 42. poškodba, 43. smučar Strel, 44. plavalec Petrič, 45. mali mišek, 46. naš najboljši smučar, 47. top, 48. del viteške opreme, 49. domače obuvalo, 50. nebesa, 51. snov, ki nas zastrupi, 52. dodatek nekaterim pijačam, 53. vriskanje, 54. naš pevec Aleksander, 55. poletavanje, 56. ostanek po gorenju, 57. slap Savinje, 58. pokriva naše

Jubilejne nagrade

Delovna doba 10 let:

Deželak Marjan, izmenovodja tiskarskih barv, Gorenšek Mira, samostojni referent za informatiko, Lipovšek Nevenka, samostojni prodajni referent za (agrokem, proizv.), Mrzlečki Zvonko, II. polivalentni delavec v TiO₂, Skutnik Marija, knjigovodja stroškov in učinkov, računovodska služba, Torova Marjana, I. inženir v razvoju.

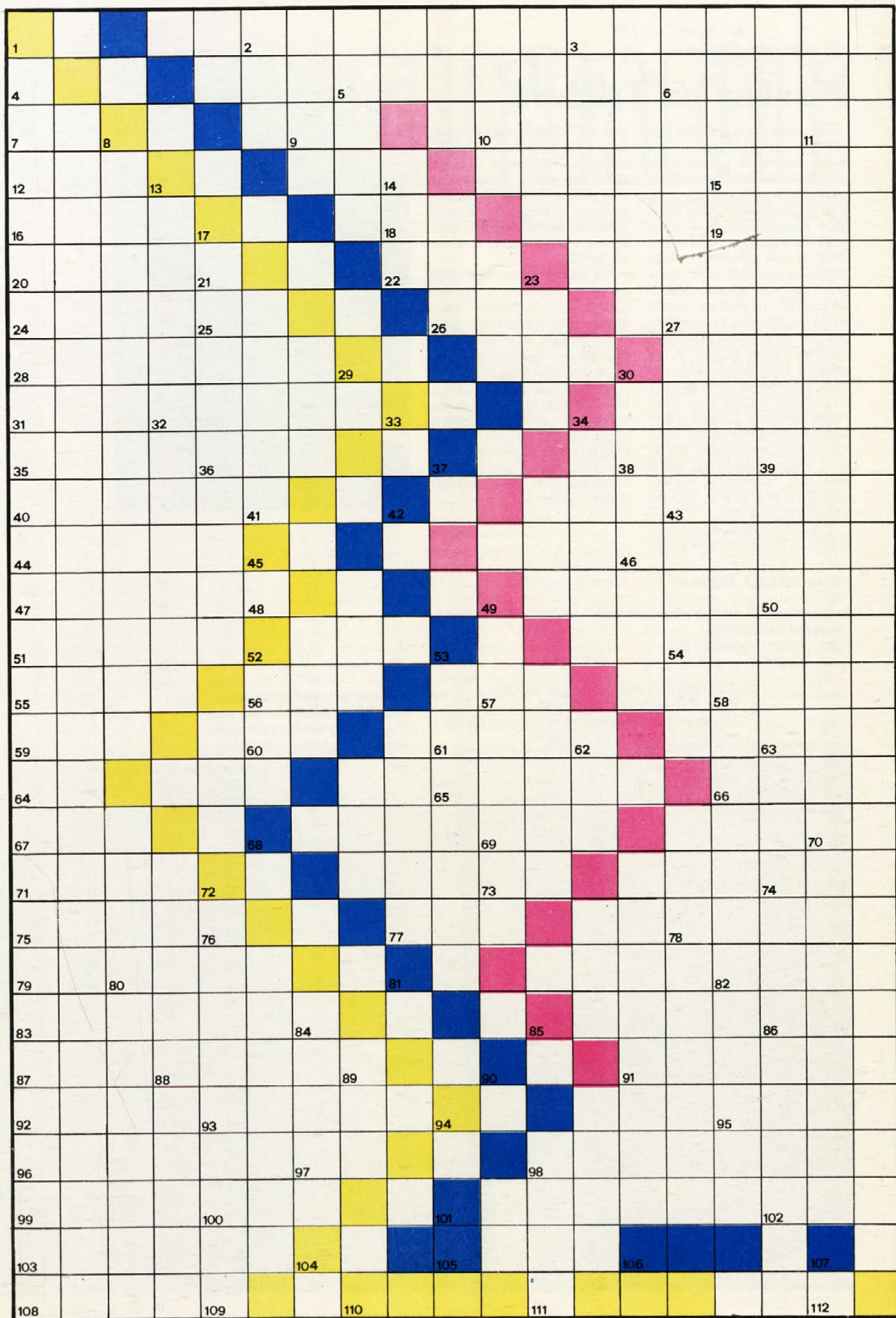
Delovna doba 20 let:

Franc Herta, planer za valjarino in hladno predelavo cinka, Gorenšek Ivan, vodovodni instalater za zahtevna dela, Ledinski Hedvika, kemijski tehnik 1, služba kakovosti, Marciuš Stjepan, planer v pripravi proizvodnje, TiO₂.

Delovna doba 30 let:

Esih Karel, izmenovodja barvil, v TOZD Kemija Celje, Kač Marija, obračunovalec bolezni, oddelek za obračun, Krajnik Jožef, delovodja v vzdrževanju tehnoloških objektov, Leskovšek Katarina, snažilka v proizvodnji, TOZD Kemija Mozirje, Mastnak Jože, izmenovodja barvil v TOZD Kemija Celje, Maurič Marko, skupinovodja v vzdrževanju tehnoloških objektov.

telo, 59. starodavni leteči predmet, 60. orodje za piljenje, 61. del obleke iz usnja, 62. skakanje, 63. živalska maščoba, 64. žena v samostanu, 65. sklenitev zak, zveze, 66. kravji mladič, 67. ostrja začimba, 68. kdor koplje, 69. poraba, 70. igralca Derek, 71. trgovina v Žalcu, 72. lupina, 73. Reagan, 74. divja mačka, 75. običajna jed pri kosilu, 76. dežela v J. Ameriki, 77. kratka pesem s tragičnim koncem, 78. slovenski dnevnik, 79. naš manjši otok, 80. osebe, ki odločajo o kazni na sodišču, 81. kjer izdelujejo sir, 82. Vogrinec, 83. prepiranje, 84. skupina, 85. poletno ogrinjalo, 86. zvest človekov prijatelj, 87. naša povrtina, 88. kos pohištva, 89. katran, 90. glavni števec, 91. čas klanja, 92. H₂O, 93. riba naših slad. voda, 94. mir-tih čas, 95. vodna žival, 96. mesto v Italiji, 97. žensko ime, 98. prebivalec Slovenije, 99. orožje s katerim miniramo, 100. risana knjiga, 101. povrtina iz Makedonije, 102. ptič z rumenim kljunom, 103. orodje s katerim luščimo žitarice, 104. vladar, 105. moško ime (Janez), 106. osrednji slovenski dnevnik, 107. insekt (v la-seh), 108. pripomoček pri alpinizmu, 109. nasprotje vojne, 110. barvna kovina, 111. ladja na paro, 112. nikalnica.

Planinci na Triglavu

Ob praznovanju stodesetega jubileja, Cinkarna letos vse leto organizira razne prireditve in druge aktivnosti, športna tekmovalstva in srečanja.

Eno izmed srečanj je bilo v nedeljo, 7. avgusta z vzponom stodesetih Cinkarnarjev na Triglav. Tako je tudi Planinska sekcija Cinkarne dala svoj pečat, ko je pri Aljaževem stolpu razgrnila cinkarniški transparent, posebno pa tisti planinci, ki so se prvič povzpeli na naš očak in doživeli planinski krst. Vzpona so se udeležili tudi planinci pobratene planinskega društva Aero Celje, nekaj vzgojiteljic iz VVO Anice Černejeve, katerim je cinkarniška Planinska sekcija mentor, ter sedem alpinistov, ki gredo v jeseni na Himalajo. Imeli smo tudi zdravniško pomoč, zdravnika in sestro iz obratne ambulante Cinkarne.

Vzpon je bil težak, saj je ponoči snežilo, temperatura pa je bila

pod 0°C. V nedeljo zjutraj smo se iz Planike podali na vrh po poledenelih skalah ter v ostrem in mrzlem vetru. Po povratku smo obiskali še kočice Dolič, Prehodavce in Triglavsko sedmera jezera, naslednji dan pa Komno, kočico pod Bogatinom in Kočo pri Savici.

Na najvišjo goro Jugoslavije je prvič stopilo dvaintrideset Cinkarnarjev. Najstarejši Drago je imel 50 let in izpolnila se mu je vroča želja, da ob svojem jubileju pride na vrh. Najmlajši Slavko je imel osem let in je brez težav premagal velikana. To je bilo doživetje, ki nam bo ostalo v lepem in večnem spominu, toliko bolj pa, ker smo odtisnili svojevrsten pečat našega velikega praznovanja. V prijetnem tovarištvu pa so se snovale želje po ponovnih snidenjih v gorah.

M.G.

MOJA POT NA TRIGLAV

*Smo prijatelji ob dobri kapljici se zbrali,
modrovali ter kramljali,
dobro bi bilo se proslaviti
in na Triglav enkrat priti.*

*Da prijatelji ti trije hitro so se odločili
in se za Triglav s šerpo okrepili,
ob ranem in deževnem jutru od doma so krenili
in hrabro z ostalimi na pot stopili.*

*Da pot ni lahka, glej ga, šmenta,
pokazala že prva velika je zapreka,
sapa daje nas, da je le kaj,
kako bilo bi, če krenili bi nazaj!*

*A vendar se prijatelji kar tak'ne vdajo
drug drugemu hitro korajžo dajo,
če jo zmora procesija tako velika
še mi jo homo, al'pa naša slika.*

*Smo se ob prvi koči okrepili
in ohrabreno spet naprej krenili,
očak se skriva v meglici
svojih prepadov noče na odkriti.*

*To daje hrabrost drugo jutro,
ko bilo je treba odločit' se na hitro,
pot ledena je in mrzla sapa piha,
pa mislil sem, da tu gori ni prepiha!*

*Smelo spet so na pot krenili,
od zapreke prve niso odstopili,
a tedaj zapiha veter in mraz pritisne,
enega prijatelja pri srcu stisne.*

*Kaj je meni treba bilo
iz doline ravne priti na planino,
kar rajši doli bom ostal
iz doline našega očaka občudoval.*

*Da zadoščenje je dovolj veliko
vsak vrh Triglava ima svojo sliko
in ker vrhovi so kar trije
iz treh grl slava očaku iz doline se vije.*

*Še to:
Kaj se smeješ in norce briješ iz junaka,
ki si upal je vsaj pod sam vrh očaka.
kje pa množica je tista,
ki preplašila jo je še doma nevihta?*

Cinkarnar

»CINKARNAR« izdaja Cinkarna Celje, metalurško kemična industrija, Celje. Naklada 2700 izvodov. Vsi člani organizacije Cinkarna in upokojeanci dobivajo glasilo brezplačno. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik Mira Goranšek, odgovorni urednik Leopold Slapič, oblikovanje Marjan Bukovec, lektor Jelka Bombač, Naslov: Uredništvo glasila »Cinkarnar«, Cinkarna Celje, Kidričeva 19, telefon 33-112 interno 236. Tisk: Tiskarna Cinkarna. Po mnenju sekretariata za informiranje v izvršnem svetu skupščine SRS je glasilo opravičeno davka št. 421-1/72 z dne 5. 4. 1974.